Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

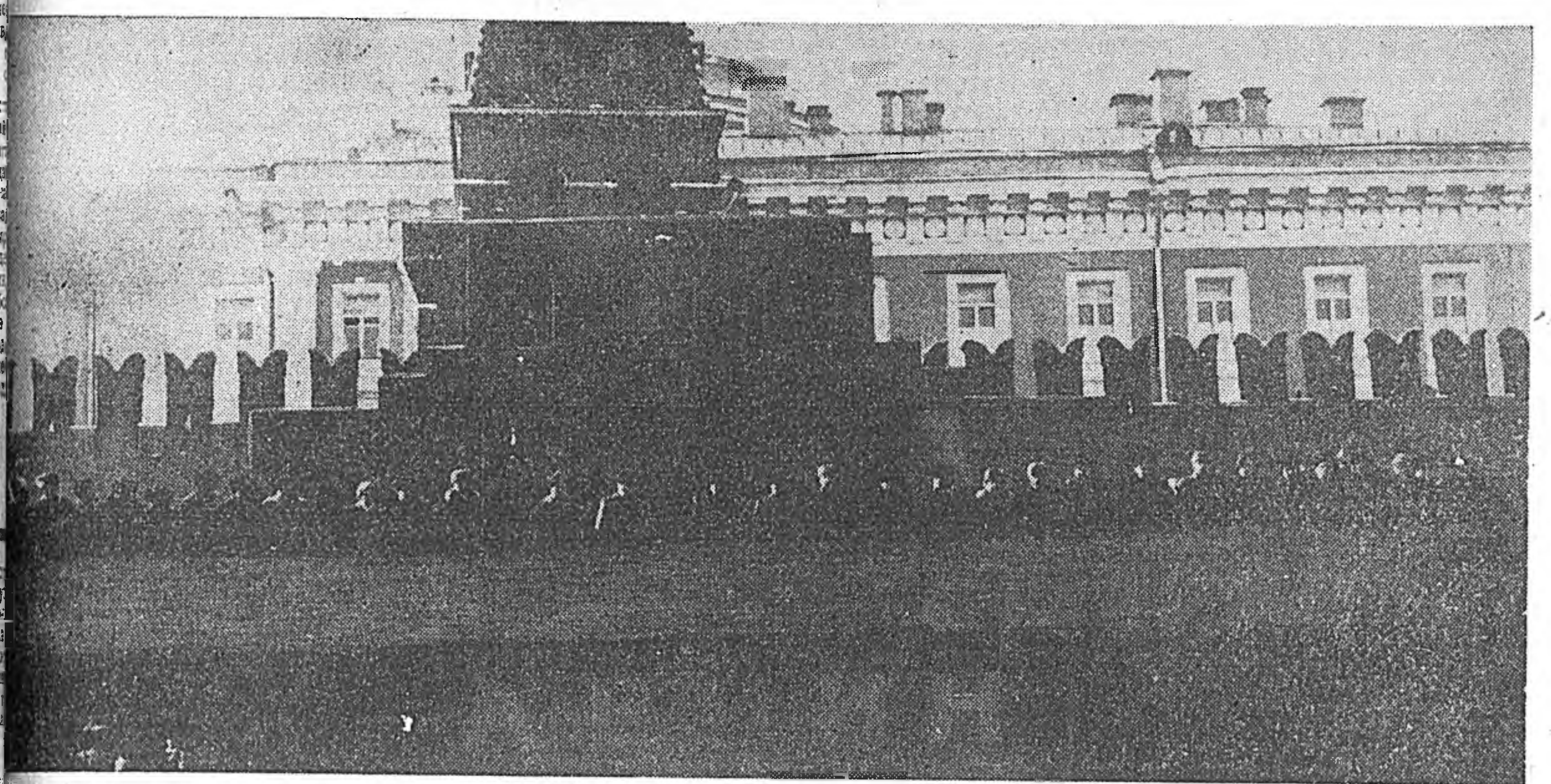
СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, …АДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

…21 оной …эс гарана | № 39 (16562) | 1984 оной февралиин 15, среда | Сэн 3 мүнгэн.

Советскэ Союзай Коммунис парти Ленинэй замаар хэлбэришэгүйгөөр саашадаашье дабшаха юм гэжэ совет арадые, хилын саанахи манай ханинарые бидэ батаар найдуулнабди.

(Нүхэр К. У. Черненкын хэлэһэн үгэһөө).

…ИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ АНДРОПОВЫЕ ХҮДӨӨЛҮҮЛГЭ

…н талмай дээрэ болоһон шаналал гашуудалай митинг. Зураг дээрэ: В. И. Ленинэй Мавзолейн трибуна дээрэ.

К. У. ЧЕРНЕНКЫН хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Юрий Владимирович Андроповой наһа баралга совет хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ гүн гүнзэгы уйдхар гашуудал түрүүлбэ. Коммунис партиин үнэн сэхэ хүбүүн, политическэ гайхамшагта ажал ябуулагша, һайн һайхан абари зантай, үргэн ехэ сэдьхэлтэй хүн наһанһаа нүгшэбэ. Өөрынгөө наһанай эгээл һүүлшын үдэр болотор Юрий Владимирович парти болон арадай хэрэгтэ өөрынгөө бүхы хүсэ шадал үгөө.

Толотомо, хүсэл эрмэлзэлээр гүйсэд дүүрэһэн наһа Юрий Владимирович наһалаа. Комсомолой хүтэлбэрилэгшэ болон партизанска хүдэлөөнэй эмхидхэлшэ, дипломат болон партийна хүдэлмэрилэгшэ — хаанашье партиин тэрэниие эльгээһэн бүхы газарта, тэрэ ехэ дэбжэлтэтэйгээр, шэн габьяатайгаар хүдэлдэг байгаа. Тэрэнэй коммунист-ленинецын гайхамшагта шэнжэ шанар — коммунис уг зорилгонуудта үнэн сэхэ байлга, нугаршагүй эрмэлзэл хүсэл, даруу номгон ба ажал хэ эг бүтээмжэ, ажалша хүн тушаа анхарал оролдолго гаргалга — эдэ бүгэдэ парти болон арадай дунда тэрээндэ айхабтар ехэ хүндэлэл олгоо. Ленинскэ түхэлэй хүтэлбэрилэгшэ Ю. В. Андропов боложо байгаа үйлэ хэрэгүүдэй гол шэнжые гүнзэгыгээр шэнжэлэн ойлгохо ба тэдэниие бодомжолон үзэхэ, тодо ба һонор тобшолонуудые хэхэ, хүнүүдые нягтаар нэгэдүүлхэ ба өөрыгөө дагуулан тэдэниие эмхидхэхэ бэлиг шадабаритай байгаа.

Партиин шалгагдамал ажал ябуулагша Юрий Владимирович Андропов хүтэлбэрилхы хамтын хүсэн — Центральна Комитедэй ба ЦК-гай Политбюрогой ажал ябуулгада тон ехэ хубитаяа оруулһан байна. Илангаяа КПСС-эй Генеральна секретариин үндэр дээдэ тушаалда тэрэнэй эмхидхэхы бэлиг шадабари, үргэн ехэ эрдэм мэдэсэ ба ажабайдалай баян дүй дүршэл гүйсэд дүүрэнээр, эли тодоор харагдаа. Энэ үедэ парти болон арадай хүсэл оролдолго хүгжэлтэ түгэс социализмые нарижуулан һайжаруулха шэнэ харгы замуудые бэдэрэлгэдэ, оронойнгоо экономическа хүсэ шадалые арьбадхалгада, ажалшадай ажабайдалай хэм хэмжээ дээшэлүүлгэдэ, ажалай журам, эмхидхэл болон харюусалга бэхижүүлгэдэ шэглүүлэгдэдэг байгаа. КПСС-эй Центральна Комитедэй хамтаараа зохёон найруулһан шиидхэбэринүүд парти болон арадай дунда гүйсэд дүүрэнээр дэмжэгдэһэн, бага бэшэ һайн һайхан хубилалтануудые түхөөһэн байна. Эндэ Юрий Владимировичай айхабтар ехэ габьяа бии.

Нүхэдүүд! Юрий Владимирович Андроповтой хахасажа байһан эдэ уйдхар гашуудалтай үдэрнүүдтэ Советскэ Союзай Коммунис партиин бата бэхи нягта жагсаал, парти болон арадай эбдэршэгүй бата нэгэдэл үшөө дахин эли тодоор харагдаба. Хэдэн миллион коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүд өөһэдынгөө бодото хэрэгүүдээр партида, тэрэнэй дотоодын ба гадаадын политикада үнэн сэхэ байһанаа батадхаба. Арадай этигэл найдабариһаа үлүү ямаршье юумэн манай партида байгаагүй, байхашьегүй.

Советскэ Союзай Коммунис парти, тэрэнэй Центральна Комитет хүдэлмэриингээ ерээдүйе һонсроор хараха шадабаритай, эли тодо программатай байха юм. Парти эрдэм ухаанай талаар шалгагдамал хараа шугамаар — ленинскэ хараа шугамаар шэнэ туйлалтануудта совет арадыеударидан дагуулна. Энэ хараа шугамһаа бидэ хэзээдэшье гарахагүйбди. Энээниие үсэгэлдэр боложо үнгэрһэн КПСС-эй ЦК-гай ээлжээтэ бэшэ Пленум дахинаа батадхаһан байна.

Бидэ саашадаашье олониитын эдэбхи үүсхэлые, мүнөө парти болон арадай эрхилжэ байгаа зохёон байгуулхы хүгжэлтые дэмжэдэг байхабди. Партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, ниитын ажабайдалай бүхы һалбаринуудта боложо байгаа һайн һайхан хубилалтануудые батадхаха ба арь[illegible] хала. Нүхэдүүд, мүнөө үедэ тодорхой хэрэгүүдтэ гол анхаралаа хандуулха, бодото ба ехэ үрэ дүнгүүдые туйлаха гэшэ илангаяа шухала болоно. Имагтал энээгээр хүтэлбэрилхы кадрнуудай болбосоролыешье, ажалша коллективүүдэй хүдэлмэрииешье, республиканууудай, областьнуудай болон манай ороной арадай ажахын бүхы һалбаринуудай туйлалтануудыешье парти сэгнэдэг байха юм.

Дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө эрэлхэг зоригтой тэмсэлшэ байһан Ю. В. Андропов уласхоорондын оршом соо манай ороной байдалые бэхижүүлхын, тэрэнэй өөрыгөө хамгаалха шадабариие болон совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы хүсэ шадалые дээшэлүүлхын тула тон ехэ юумэ хээ. Тэрэнэй һанаан бодол ба бодото хэрэгүүд эб найрамдал аршалан хамгаалхын, хүн түрэлтэниие ядерна һандарал хосоролсой аюулһаа зайсуулхын тула гүйсэд шэглүүлэгдэдэг байгаа. Мүнөөнэй, эгээл түгшүүрилтэй уласхоорондын эрхэ байдалда бидэ эли тодоор иигэжэ мэдүүлнэбди: эб найрамдагай, бүхы арадуудай —ехэшье, багашье — бата бэхи, ба үнэн зүб найрамдалай политикые Советскэ Союз үргэлжэлүүлхэ юм. Бидэ хөөрэлдөөнүүдтэ, тиихэдээ үнэн сэхээр, адли тэгшээр ба адлил аюулгүй байдалай үндэһэ һуури дээрэ хэгдэхэ хөөрэлдөөнүүдтэ өөһэдынгөө бэлэн байһые батадханабди. Заналтаар бидэниие айлгажа шадахагүй. Бэеэ хамгаалха манай хүсэн бата бэхи, тиимэһээ совет хүнүүдэй ажалаар туйлагдаһан юумые хамгаалжа шадаха байхабди.

Ажабайдалаар шалгагдамал пролетарска интернационализмын гол ёһонуудай үндэһөөр манай харилсаа холбоое хүгжөөлгэ хадаа манай хубилашагүй хараа шэглэл байха юм гэжэ социалис оронуудай арадуудта мүнөө бидэ дахинаа хэлэжэ шадаха байнабди.

Сүлөөлэгдэһэн оронуудай арадуудай бэеэ даанхай байдалай, социальна болон экономическа хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө, эрхэ сүлөөдэ империализмын ээрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүү, демократическа бодото хүгжэлтын түлөө тэмсэлэй һанал нэгэтэй байһанаа Советскэ Союз элирхэйлнэ.

Нүхэдүүд! Манай парти болон гүрэнэй зүгһөө, Совет арадай зүгһөө Юрий Владимирович Андроповой гэрэлтэ дурасхаалые ёһолон хүндэлһэн аха дүү партинуудта, социалис хани нэгэдэлэй ажалшадта, бусад оронуудай правительствануудай болон арадуудта баяр баясхалан хүргэхэ байнаб. Советскэ Союзай Коммунис парти саашадаашье Ленинэй замаар хэлбэришэгүйгөөр дабшаха юм гэжэ совет арадые, хилын саанахи манай ханинарые бидэ батаар найдуулнабди.

Юрий Владимировичтай хахасажа байһан энэ уйдхарта үедэ тэрэнэй гэр бүлынхид болон дүтынхидтэ эгээл гүн гүнзэгы гашуудал шаналалаа мэдүүлхые хүсэнэб.

Манай хүндэтэ хани ба нүхэр Юрий Владимирович, иигээд лэ хахасаял даа! Шиниин һайн һайхан шэнжэ шанар бидэнтэй хэтэ мүнхэдөө үлэхэл.

…АН ТАЛМАЙ ДЭЭРЭ БОЛОҺОН ШАНАЛАЛ ГАШУУДАЛАЙ МИТИНГ

…ртиин болон … уласхооронд… ба хүдэлмэ… …өнэй элитэ …агша, КПСС… …ральна сек… …й Верховно …диумэй Тү… Владимиро… совет арад …алал гашуу… …алиин 14-дэ үдэшэбэ. … байшангай … У. Черненко, … Воротников, … В. В. Гри…ыко, Д. А. …манов, М. С. … А. Тихонов, … В. Щербиц…ичев, В. И. …знецов, Б. Н. … М. Чебриков, …дзе, М. В. … Капитонов, … В. Русаков, …эгшэд наһа …гай дэргэдэ …ийн харуул… …мхидхэхэ ко… А. П. Алек…шелаев, В. М. …арков, Т. Н. … Пономарев, … И. И. Сень…янов, П. И. …черов, Л. И. …эд шаналал …ада жагсаба. …тр И. Ганди … делегаци, … М. Тэтчер …ританиин де… …үр Колонно …айгаа. …нис партиин …ай Генераль… … Багдаш; Ин… …партиин — …альна Сове… …секретарь Р. … Коммунис …тиин ЦК-гай гэшүүн С. …ин Коммунис …тиин Түрүү… …ейт; СВАПО… … Нуйома түрүүтэй Баруун-Урда Африкын арадай эмхиин (СВАПО), Намиби; Кениин гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. Мвангале; штабай начальник, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша Т. Идиагбон түрүүтэй Нигериин ба бусад делегацинууд ерэжэ, Ю. В. Андроповой дурасхаалые ёһолбо.

11 час. Ю. В. Андроповой түрэл түтимүүд болон дүтынь хүнүүд зал соо үлэнэ. Хахасалгын һүүлшын минутанууд.

Шаналал гашуудалай аялга хүгжэм зэдэлнэ. Ю. В. Андроповой бэетэй хуурсаг Колонно зал сооһоо гаргагдажа, артиллериин лафет дээрэ табигдана. Кортеж Улаан талмай тээшэ дабшана. Ю. В. Андроповой хуурсагай хойноһоо Коммунис партиин болон Совет гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд, хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ комиссиин гэшүүд, наһа барагшын түрэл түтимүүд болон дүтынь хүнүүд, министерствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, КПСС-эй ЦК-гай, КПСС-эй МГК-гай ба Моссоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, олониитын түлөөлэгшэд шаналал гашуудалтайгаар дабшана.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, союзна болон автономито республикануудай, хизаарнууд ба областьнуудай, министерствэнүүд болон албан зургаануудай, партийна, совет болон ниитын эмхинүүдэй үмэнэһөө, ороной ажалша коллективүүдһээ Союзуудай байшанда табигдаһан хэдэн зуугаад веногуудые хүдөөлүүлгэдэ хабаадагшадай урда барижа ябана. Гадаадын оронуудай делегацинуудай веногуудшье эндэ бии.

Эхэ оронойнгоо урда ехэ габьяатай байһанайнгаа түлөө Ю. В. Андроповой шагнагдаһан совет орден, медальнуудые улаан атлас подушканууд дээрэ абажа ябана.

Улаан талмай. Шаналал гашуудалай митингдэ хабаадахаяа ерэһэн олон мянгаад москвагайхид гашуудал гунигта абтанхай. Москвагай гарнизоной сэрэгүүдэй частьнууд жагсаалда зогсоно. Тэдэн дээгүүр дайшалхы тугууд нэнгүүлэгдэнхэй.

Хүдөөлүүлгэдэ хабаадагшад Мавзолейдэ дүтэлнэ. Наһа барагшын бэетэй хуурсаг лафедһээ буулгагдажа, табсан дээрэ табигдана.

Нүхэд К. У. Черненко, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Д. А. Кунаев, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, В. В. Щербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рыжков хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ комиссиин гэшүүд Мавзолейн түбэй трибунада гарана.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадууд, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд, СССР-эй ба РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй депутадууд, партийна, совет болон олониитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, сэрэгэй начальнигууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл трибунанууд дээрэ байна.

Ю. В. Андроповые хүдөөлүүлгэдэ ерэһэн гадаадын оронуудай олон тоото айлшад эндэ бии.

Партийно-гүрэнэй иимэ делегацинууд байлсаба: НРБ-гэй — БКП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, НРБ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков (делегациие толгойлогшо), БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Филипов, БКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, НРБ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Д. Жулев; ВНР-эй — ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Я. Кадар (делегациие толгойлогшо), ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВНР-эй Президиумэй Түрүүлэгшэ П. Лошонци, ВСРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, ВНР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Ш. Райнаи; СРВ-гэй — КПВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СРВ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ, Национальна Обороной Соведэй Түрүүлэгшэ Чыонг Тинь (делегациие толгойлогшо), КПВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СРВ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Нгуен Ко Тхать, КПВ-гэй ЦК-гай гэшүүн, СРВ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Динь Ньо Лием; ГДР-эй — СЕПГ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Э. Хонеккер (делегациие толгойлогшо), СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Штоф, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Арадай палатын президент Х. Зиндерман, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СЕПГ-гэй ЦК-гай секретарь Г. Миттаг, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СЕПГ-гэй ЦК-гай секретарь Э. Кренц, СЕПГ-гэй ЦК-гай гэшүүн ГДР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Э. Винкельман; КНДР-эй — ТПК-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КНДР-эй Вице-Президент Пак Сен Чер (делегациие толгойлогшо), ТПК-гай ЦК-гай гэшүүн, Корей-совет хани барисаанай бүлгэмэй Түбэй правлениин түрүүлэгшэ, КНДР-эй хэлхээ холбооной министр Ким Ен Чхэ, ТПК-гай ЦК-гай гэшүүн, КНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо Ли Чон Мок, ТПК-гай ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, КНДР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Квон Хи Ген; Кубын Республикын — Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Кубын Республикын Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Фидель Кастро Рус (делегациие толгойлогшо), Кубын Компартиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Кубын Республикын Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Карлос Рафаэль Родригес, Кубын Компартиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, ЦК-гай Секретариадай гэшүүн, Кубын Компартиин ЦК-гай уласхоорондын таһагые даагша Хесус Монтане Оропеса, Кубын Компартиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Гүрэнэй Соведэй гэшүүн, Кубын ажалшадай профцентрэй генеральна секретарь Роберто Вейга Менендес, Кубын Компартиин ЦК-гай Секретариадай гэшүүн, Кубын Республикаһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Лионель Сото Прието; ЛНДР-эй — НРПЛ-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ЛНДР-эй Президент, ЛНДР-эй Верховно Арадай суглаанай Түрүүлэгшэ Суфанувонг (делегациие толгойлогшо), НРПЛ-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРПЛ-эй ЦК-гай секретарь, ЛНДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, ЛНДР-эй национальна обороной министр Кхамтай Сипхандон, НРПЛ-эй ЦК-гай гэшүүн, ЛНДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо Кхампхай Буфа, НРПЛ-эй ЦК-гай гэшүүн, ЛНДР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Кхамта Дуангтхонгла; МНР-эй — МНРП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал (делегациие толгойлогшо), МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ж. Батмунх, СССР-тэхи МНР-эй посольствын советник Л. Хашбат; ПНР-эй — ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Ярузельский (делегациие толгойлогшо), ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. Яблоньский, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПОРП-ын ЦК-гай секретарь Ю. Чирек, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, ПНР-эй дотоодын хэрэгүүдэй министр Ч. Кищак, ПНР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд С. Кочолек; СРР-эй — РКП-гэй Генеральна секретарь, СРР-эй Президент Н. Чаушеску (делегациие толгойлогшо), РКП-гэй ЦК-гай Политическэ Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн, СРР-эй правительствын Премьер-Министр К. Дэскэлеску, РКП-гэй ЦК-гай Политическэ Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүндэ кандидат, РКП-гэй ЦК-гай секретарь М. Добреску, РКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, СРР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Т. Дудаш; ЧССР-эй — КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент Г. Гусак (делегациие толгойлогшо), КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ Л. Штроугал, КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь В. Биляк, КПЧ-гэй ЦК-гай гэшүүн; ЧССР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Ч. Ловетинский; СФРЮ-гэй — СФРЮ-гэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. Шпиляк (делегациие толгойлогшо), СКЮ-гэй ЦК-гай Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. Маркович, СФРЮ-гэй Союзна гүйсэдхэхэ вечэй гэшүүн Й. Србован, СКЮ-гэй ЦК-гай гэшүүн, СФРЮ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд М. Друлович.

КНР-эй Гүрэнэй Соведэй Премьерэй орлогшо, КПК-гай ЦК-гай Политбюрогой ба Секретариадай гэшүүн Вань Ли (делегациие толгойлогшо), КНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Цянь Цичэнь, КНР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Ян Шоучжэнь, КНР-эй МИД-эй таһагые даагша…

(Эхин. Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта).

…унис партиин болон Совет гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд Ю. В. Андроповой бэетэй хуурсаг үргөөд, Кремлиин хана тээшэ ошожо ябана. Шаналал гашуудалай процесси Улаан талмай тээшэ дабшана.

ЮРИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ АНДРОПОВЫЕ ХҮДӨӨЛҮ

А. А. ГРОМЫКЫН хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Юрий Владимирович Андроповой наһа барагүйе коммунистнууд, бүхы совет арад гүнзэгы уйдхар гашуудалтайгаар угтаба. Манай партиин ба гүрэнэй гайхамшагта ажал ябуулагша, ленинскэ түхэлэй хүтэлбэрилэгшэ, гүн гүнзэгы ухаан бодолтой, сэбэр һайхан абари зантай хүн наһа бараа.

Юрий Владимировичай ажабайдалай намтар хадаа коммунизмын агууехэ хэрэгтэ хизаарлашагүй үнэн сэхэ байлгын толотомо гэршэ болоно. Тэрэ өөрынгөө арадай үнэн сэхэ хүбүүн байгаа,. тиимэһээ тэрээндэ алба хэлгэдэ өөрыгөө үлэгдэлгүйгөөр —өөрынгөө олон талын бүхы талаан бэлиг, өөрынгөө бүхы хүсэ шадал зорюулһан байна бшуу.

Совет хүнүүдэй ажабайдалай олон талада болоһон, КПСС-эй XXVI съездын найруулан табиһан түүхэтэ зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ болоһон һайн һайхан ехэ хубилалтанууд Юрий Владимирович Андроповой нэрэтэй холбоотой,

Ажахын. эмхидхэлэй, оюун бодолой һалбари болоно гү—хаанашье партиин Центральна Комитедэй бэелүүлдэг бүхы үүсхэлнүүдтэ Юрий Владимировичай өөрынь ехэ хубита харагдадаг байгаа. Совет экономикын хүгжэлтын эршэ улам түргэдэнэ. Совет хүнүүд оронойнгоо экономическа болон социальна хүгжэлтын түсэбүүдые дүүргэхын тула ехэ дэбжэлтэтэйгээр хүдэлжэ байна.

Социалис оронуудай аха дүүгэй харилсаа холбоон саашадаа улам гүнзэгыгөөр хүгжэжэ байна. Эндэшье Юрий Владимирович Андропов ехэ юумэ хэһэн байха юм.

Совет хүнүүдэй, бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы хүнүүдэй амгалан тайбанаар .ажаһуухын тула Юрий Владимирович онсо анхарал гаргадаг байгаа юм. Мүнөөнэй ба саашанхи үеын хүнүүдэй ерээдүйнгөө түлөө айжа байхагүйн тула тэрэ хэрэгтэй бүхы юумэ хэдэг байгаа.

Тэрэнэй хүтэлбэрилгэ доро КПСС-эй Центральна Комитет уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ, гүрэнүүдэй амгалан тайбанаар зэргэ оршон ажаһууха хараа шугамаа үсэд нэтэрүүгээр үргэлжэлүүлдэг байгаа.

Юрий Владимирович гадаадын политикын асуудалнуудые үдэр бүри эрхилдэг байгаа юм. Уласхоорондын орёо шанга асуудалнууд доторһоо эгээл шухалынь олохо арга шадабаряараа тэрэ илгардаг һэн. Тэрэ ерээдүйешье, мүнөөдэр юу хэхэ, эгээл энэ үедэ ямар шиидхэбэринүүдые абаха хэрэгтэй байһыешье эли тодоор харадаг байгаа. Тэрэнэй энэ шэнжэ шанарнууд парти болон гүрэнэй үндэр дээдын тушаалнуудай тэрээндэ даалгагдаад байһан үедэ гүйсэд дүүрэнээр харагдаа.

Партийна съезднүүдэй болон ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон КПСС-эй Центральна Комитет, Политбюро уласхоорондын мүнөөнэй орёо бэрхэшээлтэй эрхэ байдалда хэрэгүүдээ бата найдамтайгаар эрхилдэг байна. Үсэгэлдэр боложо үнгэрһэн Центральна Комитедэй Пленум энээниие улам бүри хүсэтэйгээр дахинаа батадхаба.

Өөрынгөө аюулгүй байдалые, өөһэдынгөө союзнигуудай аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ талаар бидэндэ баалагдаһан хэмжээнүүдые, тон хэрэгтэй хэмжээнүүдые абаха зуураа, Советскэ Союз, тэрэнэй хүтэлбэри хүн түрэлтэниие сэрэгэй аюулһаа зайсуулха, уласхоорондын эрхэ байдалые һайжаруулха талаар хүсэл оролдолгоёо һуларуулнагүй, һуларуулхашьегүй юм.

Манай орон залан сэхэ удха шанартай хэдэ хэдэн томо үүсхэлнүүдые гаргаһан байна. Тэрэнэй гол удхань гэхэдэ, эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэг болоно. Энээнэй тула нэн түрүүн мүнөө байгаа сэрэгэй-стратегическэ тэнсүүриие эбдэхэ һэдэлгэнүүдһээ арсаха, ядерна буу зэбсэгүүдые улам ехэ болголгые болюулха, эдэ буу зэбсэгүүдые хизаарлаха ба хороохо талаар хүсэл оролдолго гаргаха хэрэгтэй байна бшуу.

Милитаризмын, буу зэбсэг ухаан бодолгүйгөөр үрдилдэн гаргаха болон бусад гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаха политикые. бэелүүлэгшэд энэ политикаһаа арсаха, тэрэнээ эб найрамдалай ба харилсаа холбооной политикаар һэлгэхэ ёһотой гэшэ. Энээндэл Советскэ Союз тэдэниие уряална.

Этигэл найдабари бэхижүүлхэ үргэн ёхэ хэмжээнүүд тухай үгээ ойлголсохын тула Советскэ Союз эрид шууд тэмсэжэ байнхай. Энээндэ ядерна зэбсэг түрүүлэн хэрэглэхэгүй гэһэн уялга ядерна буу зэбсэгтэй бүхы гүрэнүүдэй абалга, бүхыдөө зэбсэгтэ хүсэнүүдые хэрэглэхэгүй тухай уласхоорондын хэлсээн ехэ туһа хүргэхэ байгаа бшуу.

Советскэ Союзай дурадхалнууд хэнэйшье эрхэ хаһанагүй, тэдэ бүгэдэндэ адлил аша үрэтэй байна ха юм. Баруунай оронууд тэдээндэ харюусаха байха гэжэ, тиигэжэ эб найрамдалай хэрэгэй аша туһада бидэнтэй хамта хүдэлхэ байха гэжэ бидэ ехэтэ хүлеэнэбди.

Нүхэдүүд!

Эб найрамдалай, бүхы гүрэнүүдтэй адли тэгшэ харилсаа холбооной манай политикые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө Юрий Владимирович Андропов тэмсэдэг байгаа. Мүнөө, уйдхар гашуудалай үедэ, өөһэдынгөө толгойе ганхуулан, тэрэниие һүүлшынь замда үдэшэжэ байхадаа, энэ политикые хэлбэришэгүйгөөр саашадаашье бэелүүлхэбди гэжэ бидэ дахинаа мэдүүлнэбди.

Манай хүндэтэ хани болон нүхэр, хахасаял даа! Шинии гэрэлтэ дурасхаал манай зүрхэ сэдьхэлдэ, манай ленинскэ партиин болон совет арадай хэрэгүүдтэ хэтэ мүнхэдөө үлэхэл.

К. Н. МАЛИНАЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Бултандамнай хүндэтэй, тон дүтэ һанагдаха Юрий Владимирович Андроповой наһа бараһан тухай дуулахадаа, бидэнэй, москвагайхидай, хүн бүхэнэй зүрхэ сэдьхэлэй ямар ехэ гуниг гашуудалаар эзэлэгдэһыень дамжуулха үгэшье олдоногүй. Парти болон оромнай политическэ сэсэн мэргэн ажал ябуулагшаяа, үргэн ниитэ ажалшаднай бэлигтэй бэрхэ эмхидхэлшэеэ алдаба.

Юрий Владимирович ажаябадалайнгаа замые хүдэлмэришэнөөр эхилээд, һүүлшынгээ үдэрнүүд хүрэтэр хүдэлмэришэн ангиин эрхим шэнжэ шанарые сахижа ябаа, тэдэнэй аша туһын түлөө, ажалшадай зол жаргалай түлөө бүхы хүсэеэ, эрдэм мэдэсэеэ, дүй дүршэлөө элсүүлдэг байгаа. Тэрэ эгээлэй юрын хүнүүдэй һанал бодолые, хүсэл эрмэлзэлые хододоо һайнаар ойлгодог, тэдэнэртэй ходо ходо уулзахые хүсэдэг һэн.

Москвагай Серго Орджоникидзиин нэрэмжэтэ станок бүтээлгын заводой хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзалгань, үнэн сэхэ, халуун дулаан хөөрэлдөөниинь манай зүрхэ сэдьхэлдэ удаан саг соо мартагдахагүйл. Энэ уулзалга жаяг журам болон эмхидхэлые бэхижүүлхын түлөө бүгэдэ арадай хүдэлөөндэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ хүсэтэ түлхисэ үгэһэн байгаа. Юрий Владимировичай уряагаар Москвагай хүдэлмэришэдэй түрүү коллективүүд тэрэниие гүрүүлэн эхилээ һэн.

Парти болон Совет гүрэнэй үндэр дээдын тушаалнуудта эдэбхитэй ажал ябуулхадаа, Юрий Владимирович Андропов урма баяр түрүүлмэ олохон хубилалтануудые хэһэн байгаа. Һүүлэй үедэ оронноймнай ажабайдалда, ажалша коллектив бүхэндэ иимэ хубилалтанууд болоо.

Манай социалис Эхэ оронной экономическа ба обороонно хүсые бэхижүүлгэдэ ямар ехэ хүсэ шадалаа, эршэ зоригоо элсүүлһыень, дэлхэй дээрэ эб найрамдалые ханган бэхижүүлхын түлөө ямар абьяастайгаар тэмсэһыень бидэ бултадаа һайн мэдэхэбди, энээнэйнь түлөө тэрээндэ гүнзэгы сэдьхэлһээ баяр хүргэнэбди.

Юрий Владимирович Андроповой бүхы ажаябадал ниитын гол шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ангиин талаһаа, ленинскэ ёһоор хандалгын, хүдэлмэридөө ленинскэ ёһо гурим нэбтэрүүлгын толотомо гэршэ жэшээ болоно. Энээгээрээ тэрэ айхабтар ехэ нэрэ хүндэтэй байгаа, хүдэлмэришэн ангиин, бүхы совет арадай дурлалда, гүнзэгы нэрэ хүндэдэ хүртөө.

Автозаводойхидой олон мянган хүнһөө бүридэдэг коллективэй үмэнэһөө Юрий

Г. М. МАРКОВАЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Юрий Владимирович Андроповой наһа бараһан тухай мэдээсэлые литература болон искусствын ажал ябуулагшад, совет соёл культурын бүхы хүдэлмэрилэгшэд ехэ уйдхар гунигтайгаар хүлеэн абаа. Бидэнэртэ тохёолдоһон уйдхар гашуудалые дэлбэлэн харуулха үгэшье олдоногүй.

Манай парти болон гүрэниие найдамтайгаар хүтэлбэрилжэ байһан гайхамшагта хүн наһа бараба. Юрий Владимирович мүнөө үеын орёо нарин үйлэ хэрэгүүдэй уг удхые гүнзэгыгөөр ойлгохо, тэдэниие ёһотой эрдэм ухаанай үндэһөөр шэнжэлхэ, гүнзэгы удхатай шэнжэлэл хэхэ, эгээл зүб, али бүхы талаһаа гүнзэгы тобшололнуудые хэхэ арга шадабаритай һэн. Энээнэй тулада ехэ юумэ мэдэхэ шууд сэхэ, шэн зоригтой байха, партиин хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэжэ шадаха хэрэгтэй юм. Тиин тэрээндэ иимэ шанар шэнжэнүүд бии һэн.

Эсэгэ оронойнгоо аша туһада оролдосотой шанга ажалаар бүрьялһан Юрий Владимирович Андроповой толотомо хурса ажабайдал хадаа совет арадта үнэн сэхээр алба хэлгын жэшээ болоно, оронойнгоо хуби заяантай коммунист-ленинецэй хуби заяанай таһаршагүй холбоотой байһые тодоор батадхана.

Юрий Владимирович уран зохёолшодой ёһотой хани, анхаралтай һурган хүмүүжүүлэгшэ, манай олон үндэһэ яһатанай Эхэ оронной литература болон искусствые һайнаар мэдэдэг, тэрээндэ дуратай һэн. Зохёохы хүдэлмэрилэгшэдэй амжалтанууд тухай баяртайгаар хэлэдэг, тэдэнэй зохёолнуудай гүнзэгы удхагүй һула газарыень онсолон заажа үгэдэг байгаа.

Манай литература болон искусствын бүхы эрхим һайн юумые, үнэн зүб, уран һайханай зохёолнуудые Юрий Владимирович Андропов дэмжэдэг, шэнэ зоригжуулхы зорилгонуудые бидэнэй урда табидаг һэн. Арадай ажабайдалтай, манай партиин политическа хараа бодолтой, коммунис байгуулалтын олон талын дүршэлтэй зохёол бүтээлнүүдээ таһаршагүй холбохые социалис соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдые тэрэ һургадаг һэн. Ажабайдалда эдэбхитэйгээр хандалга, марксистско-ленинскэ этигэл, найдал, партийна үзэл бодол хадаа уран зохёолшын амжалтануудай нүхэсэл гэжэ тэрэ тоолодог һэн. Коммунизмын суртал бодолнуудай, эб найрамдалай хэрэгэй илан мандахын түлөө тэмсэлдэнь арад зондо хэрэгтэй шэнэ зохёолнуудые бүтээлгэдэ бидэ, литература бо-

Д. Ф. УСТИНОВАЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, СССР-эй Оборонын Соведэй түрүүлэгшэ, армиин генерал Юрий Владимирович Андроповой наһа бараһан ушарһаа эдэ үдэрнүүдтэ совет арад, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэд гүнзэгы ехэ шаналал гашуудалда абтажа байна.

Коммунис партиин болон Совет гүрэнэй, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша Юрий Владимирович Андроповой бүхы алдарта ажаябадал арадтаа шэн габьяатайгаар алба хэлгэдэ, коммунизм байгуулгада, манай Эхэ ороной аюулгүй байдалые бэхижүүлгэдэ зорюулагдаһан байгаа. Агууехэ Ленинэй хэрэгтэ, коммунизмын уг зорилгонуудта үнэн сэхэ байлга совет хүнүүдтэ, Арми ба Флодой сэрэгшэдтэ зориг бадаруулма жэшээ боложо үлэхэ юм.

Юрий Владимирович Андропов эб найрамдалай түлөө, дайнай аюулые зайсуулан сарахын түлөө эсэшэ сусашагүй, эрэлхэг зоригтой тэмсэлшэ байгаа. Ээрхэг түримхэй хүсэнүүдые хизаарлаха арга боломжын бии байһанда тэрэ батаар этигэдэг һэн. Тиимэһээ уласхоорондын байдалые гуримшуулан һайжаруулхын тула бүхы юумэ хэдэг байгаа.

Мүнөө үеын уласхоорондын орёо түгшүүрилтэй байдалда эб найрамдалай хэрэгые сахин хамгаалхадаа, Юрий Владимирович Андропов Совет гүрэнэй найдамтай хамгаалалта хангалгада һуларшагүй анхаралаа хандуулдаг һэн. Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые саашадань хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ, тэдэниие оньһон техникээр хангаха, дайшалхы түгэс бэлэдхэлтэй байлгаха тухайда тэрэ саг үргэлжын анхарал оролдолго хандуулдаг байгаа. Энээнэйнь түлөө Арми ба Флодой сэрэгшэд тэрээндэ зүрхэ сэдьхэлһээ дуратай юм.

Арми ба арадай нэгэдэлые али бүхы талаарнь бэхижүүлхэ тухай, сэрэгэй-патриотическа хүмүүжүүлгые һайжаруулха, Эхэ ороноо сахин хамгаалхаар совет залуушуулые бэлдэхэ тухай Ленинэй захяа заабариие бэелүүлхэ талаар Юрий Владимирович Андропов ехэ хүсэ шадалаа элсүүлээ.

Юрий Владимирович Андропов партийна ба хүн ёһоной үндэр ехэ шэнжэ шанарнуудтай байгаа. Тон ажалша бүхэриг, залан сэхэ, эрилтэ ехэтэй байхаһаа гадна, түбшэн даруу, урин налгай, зондо анхаралтайгаар хандадаг хүн һэн. Тэрэ партиин, революциин, дайнай ба ажалай ветерануудта ехэ халуун дулаанаар, үнэн зүрхэнһөө хандадаг байгаа.

Юрий Владимирович Андроповой теоретическэ зохёолнууд, хэлэһэн үгэнүүд, тэрэнэй бүхы ажал ябуулга, партиин үзэл сурталай ба эмхидхэлэй хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлгэдэ айхабтар ехэ нүлөө үзүүлдэг, Арми ба Флодто партийно-политическэ хүдэлмэриие нарижуулан һайжаруулха, морально-дайшалхы ехэ шэнжэ шанарнуудые, һэримжэтэй байлгые, патриотическа ба интернациональна уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхээр бэлэн байлгые сэрэгшэдтэ хүмүүжүүлхэ арга олгодог һэн.

Варшавска Договорой оронуудай нэгэдэмэл Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй али бүхы харилсаа холбоое хүгжөөлгэдэ, дайшалхы хаба шадалыень бэхижүүлгэдэ Юрий Владимирович Андропов сэгнэшэгүй хубитаяа оруулһан юм.

Нүхэдүүд!

Партиин ленинскэ хараа шэглэл хэлбэришэгүй. Ниитэ нэгэн һанал бодолой, жаргаалай оршон байдалда үсэгэлдэр болоһон КПСС-эй ЦК-гай Пленум энээниие шэнэ хүсэтэйгөөр баталба. Совет арад, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэд марксизм-ленинизмын суртал һургаалнуудта хизааргүй үнэн сэхэ. Тэдэнэр КПСС-эй XXVI съездын, Центральна Комитедэй удаадахи Пленумүүдэй табиһан зорилгонуудые шиидхэхын тула тэдэнэр оролдосотойгоор хүдэлнэ, коммунизм тээшэ замаар бата найдамтайгаар урагшаа дабшана. Энэ гашуудалта үедэ тэдэнэр Коммунис партияа, тэрэнэй дайшалхы штаб болохо ленинскэ Центральна Комитедые, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое бүри нягтаар тойрон жагсана.

Коммунис партяар хүмүүжүүлэгдэһэн, хүтэлбэрилэгдэдэг Арми ба Флодой сэрэгшэд манай социалис Эхэ орониие, совет арадай эб найрамдалта зохёон байгуулхы ажалые саашадаашье бата найдамтайгаар сахин хамгаалха байна, ямаршье аюул бэрхэшээлнүүд, заналтанууд бидэниие айлган һүрдөөхэгүйл.

Мүнөөдэр Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүд баатаршалгата алдар солоор бадарһан дайшалхы тугуудаа Коммунис партиин үнэн сэхэ хүбүүн, дүлэтэ совет патриот болон интернационалист, манай дайшалхы хани, нүхэр Юрий Владимирович Андроповой хуурсагай урда нэнгүүлнэ.

Юрий Владимирович Андроповой нэрэ, тэрэнэй гэрэлтэ һайхан образ совет хүнүүдэй, манай социалис Эсэгэ орониие сахин хамгаалагшадай дурасхаалда, зүрхэ сэдьхэлдэ хэтэ мүнхэдөө үлэхэл.

Хахасаял даа, манай хүндэтэ хани, нүхэр.

И. И. СЕНЬКИНЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Агууехэ Ленинэй хэрэгые үнэн сэхээр үргэлжэлүүлэгшэ, Коммунис партиин ба Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, коммунизмын нангин дээрэ зорилгонуудай түлөө, эб найрамдалай түлөө үсэд шангаар тэмсэгшэ Юрий Владимирович Андроповой наһа бараһан тухай мэдээсэлые Карелиин коммунистнууд, ажалшад гүнзэгы ехэ шаналал гашуудалтайгаар хүлеэн абаба.

Тэрэнэй ажабайдалай ба ажал ябуулгын олохон жэлнүүд Карелитэй холбоотой байһан юм. Эндэ, ой модоор, нуурнуудаар баян хизаарта, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ залуу Юрий Владимировичай политическэ ба эмхидхэхы бэлиг шадабари урган бэхижэһэн юм. Тиихэдэ тэрэ манай республикын булимтаран эзэмдэгдэһэн газар дээрэ партизануудай хүдэлөөе ба нюуса эмхинүүдые эмхидхэгшэдэй нэгэниинь байһан юм. Өөһэдынгөө комсомолой секретариие, тэрэнэй энэрхы, хүндэ халдасатай зангые, шэн зоригые ба илалта хэлбэришэгүй этигэдэг байһые урданай партизанууд ба подпольщигууд үнэн зүрхэнһөө дулаанаар һанагндаа оруулдаг.

Дайнай һүүлээрхи хүшэр хүндэ үедэ Юрий Владимирович партийна хүдэлмэрилэгшэ — түрүүшээр Петрозаводско горкомой хоёрдохи секретарь, удаань республикын Компартиин ЦК-гай хоёрдохи секретарь болоо һэн. Үргэнөөр бодомжолхо шадабаринь, партида хизааргүй үнэн сэхэ, ажал хүдэлмэридөө залан шууд ба эрилтэ ехэтэйгээр хандаха, ажалша хүнүүдэй эрилтэ хэрэглэмжэнүүдээр ехээр һонирхохо шэнжэнь, даруу номгон зангынь — ленинскэ түхэлэй хүтэлбэрилэгшын гайхамшагта шэнжэ шанарнуудынь тэдэ жэлнүүдтэ элирэн харагдаа һэн.

Дайнай үедэ һандаргагдаһан Карелиин арадай ажахые, илангаяа тэрэнэй ниислэл Петрозаводск хотые һэргээн хүгжөөхэ талаар олохон гайхамшагта хэрэгүүд Юрий Владимировичай нэрэтэй холбоотой юм. Тэрэ Карелидэ дуратай, эртэ урдын энэ газар дээрэ ажал хэрэгүүд хэр ябанаб гэжэ ходо һонирходог, республикын экономико болон соёлые хүгжөөлгэдэ туһалдаг һэн.

Хэзээ нэгэтэ хүбшэ тайгын зэнхыжэ байһан газар дээрэ мүнөө элшэ хүсэнэй, машина бүтээлгын томо барилганууд байгуулагданхай, ороной тон томо целлюлозно-саарһанай предприятинууд,

УЛААН ТАЛМАЙ ДЭЭРЭ БОЛОҺОН ШАНАЛАЛ ГАШУУДАЛАЙ М

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

ша Ма Сюйшэн гэгшэдһээ бүридэһэн КНР-эй правительственна делегаци эндэ байгаа.

Партиин Генеральна секретарь Ж. Марше түрүүтэй Франциин Коммунис партиин; США-гай Коммунис партиин — партиин Генеральна секретарь Г. Холл; партиин Түрүүлэгшэ Г. Мис түрүүтэй Германиин Коммунис партиин; Португалиин Коммунис партиин — партиин Генеральна секретарь А. Куньял; Индиин коммунис партиин — партиин Национальна Соведэй Генеральна секретарь Р. Рао; Партиин Генеральна секретарь Э. Берлингуэр түрүүтэй Италиин Коммунис партиин; партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Х. Флоракис түрүүтэй Грециин Коммунис партиин; партиин Генеральна секретарь В. Папаиоанну түрүүтэй Кипрэй Ажалша арадай түрүү үзэлтэй партиин (АКЭЛ); Австриин Коммунис партиин — партиин түрүүлэгшэ Ф. Мури; Баруун Берлинэй Социалис нэгэдэмэл партиин—партиин түрүүлэгшэ Х. Шмитт; Даниин Коммунис партиин—түрүүлэгшэ Й. Енсен; Бельгиин Коммунис партиин — партиин түрүүлэгшэ Л. Ван Гейт; Норвегиин Коммунис партиин — партиин түрүүлэгшэ Х. Клевен; партиин түрүүлэгшэ И. Каяной түрүүтэй; Финляндиин коммунис партиин; Великобританиин Коммунис партиин — партиин Генеральна секретарь Г. Макленнан; Канадын Коммунис партиин — партиин Генеральна секретарь У. Каштан; партиин ЦК-гай Генеральна секретарь М. Вильнер түрүүтэй Израилиин Коммунис партиин; партиин ЦК-гай Гүйсэдхэхэ комитедэй ба Секретариадай гэшүүн Ф. Ромеро Марин түрүүтэй Испаниин Коммунис партиин; партиин Генеральна секретарь И. Гальего түрүүтэй Коммунис партиин (Испани); Люксембургын Коммунис партиин — партиин түрүүлэгшэ Р. Урбани; Швейцариин Ажалай партиин —партиин генеральна секретарь А. Маньен; Швециин коммунистнууд гэдэг зүүнэй үзэлтэй партиин — партиин правлениин Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүн Б. Энгстрем; Швециин коммунистнууд гэдэг хүдэлмэришэнэй партиин — партиин правлениин түрүүлэгшэ Р. Хагель; Санмаринска Коммунис партиин—партиин Генеральна секретарь У. Барулли; партиин Генеральна секретарь А. Вассало түрүүтэй Мальтын Коммунис партиин; Сириин Коммунис партиин — партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Х. Багдаш; Ливанай Коммунис партиин — партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Ж. Хауи; Мароккын дэбжэлтын ба социализмын партиин — партиин Генеральна секретарь Али Ята; Тунисай Коммунис партиин — партиин Нэгэдэхи секретарь М. Хармель; Урда Африкын Коммунис партиин — партиин Генеральна секретарь М. Мабида; Ирагай Коммунис партиин—партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн З. Хейри; Палестинын Коммунис партиин — партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн С. Наджаб; партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Р. Арисменди түрүүтэй Уругвайн Коммунис партиин; Гайанын Арадай түрүү үзэлтэй партиин — партиин Генеральна секретарь Ч. Джаган; Гаитиин коммунистнуудай Нэгэдэмэл партиин—партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Р. Теодор; партиин ЦК-гай Политическэ комиссиин ба Секретариадай гэшүүн В. Тейтельбойм түрүүтэй Чилиин Коммунис партиин; Боливиин Коммунис партиин — партиин ЦК-гай Политическэ комиссиин ба Секретариадай гэшүүн С. Рейес; Панамын Арадай партиин — партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Л. Томас; партиин ЦК-гай Секретариадай түрүүлэгшэ М. Канэко түрүүтэй Японой Коммунис партиин; «Проблемы мира и социализма» журналай редакциин; Афганистанай Арадай-Демократическа Республикын ЦК-гай Генеральна секретарь, ДРА-гай Революционно Соведэй Түрүүлэгшэ Б. Кармаль түрүүтэй Афганистанай Демократическа Республикын; Йеменэй Социалис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь, НДРЙ-гэй Верховно Арадай Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, Премьер-Министр А. Н. Мухаммед түрүүтэй Йеменэй Арадай Демократическа Республикын;

Кампучиин Арадай—революционно партиин ЦК-гай Генеральна секретарь, НРК-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Хенг Самрин түрүүтэй Кампучиин Арадай Республикын; ПАСВ-гэй Генеральна секретариин орлогшо А. Ахмар түрүүтэй Сириин Араб Республикын; МПЛА—Ажалай партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Унта профцентрэй Генеральна секретарь П. Лувуалу түрүүтэй Анголын Арадай Республикын; Эфиопиин Ажалшадай парти эмхидхэхэ комиссиин (КОПТЭ) Түрүүлэгшэ, Социалис Эфиопиин Сэрэгэй административна саг зуурын соведэй Түрүүлэгшэ Менгисту Хайле Мариам түрүүтэй Социалис Эфиопиин; Национальна сүлөөрэлгын сандинис фронтын национальна хүтэлбэрилгын гэшүүн, Национальна һэргээлгын правительствын хүтэлбэрилхы соведэй координатор, революциин команданте Даниэль Ортег Сааведра түрүүтэй Никарагуагай Республикын; ФРЕЛИМО партиин Түрүүлэгшэ, НРМ-гэй Президент Самора М. Машел түрүүтэй Мозамбигай Арадай Республикын; ФНО партиин политбюрогой гэшүүн, партиин ЦК-гай саг үргэлжын секретариадай хүтэлбэрилэгшэ М. Ш. Мессадия түрүүтэй Алжирай Арадай Демократическа Республикын; Мали арадай демократическа холбооной Центральна гүйсэдхэхэ бюрогой гэшүүн, гадаадын холбооной талаар секретарь М. Агхамани түрүүтэй Малиин Республикын; Замбиин Национальна бэеэ даанхай байдалай нэгэдэмэл партиин (ЮНИП) Генеральна секретарь Х. Мулемба түрүүтэй Замбиин Республикын; Малагасийска революциин Авангард партиин (АРЕМА) Генеральна секретарь, ДРМ-гэй Президент Д. Рацирака түрүүтэй Мадагаскарай Демократическа Республикын; ПАИГК-гай Политбюрогой гэшүүн, РГБ-гэй Премьер-Министр В. Сауде Мариа түрүүтэй Гвиней—Бисау Республикын; Нэгэдэлэй ба национальна хүгжэлтэ дэбжэлтын партиин (УПРОНА) Генеральна секретарь, Бурундиин Республикын Национальна суглаанай Түрүүлэгшэ Э. Мвороха түрүүтэй Бурундиин Республикын; ПАИКВ-гай Национальна соведэй политкомиссиин гэшүүн, дотоодын хэрэгүүдэй министр Ж. С. ди Карвалью түрүүтэй Ногоон хушуун гэдэг Республикын; Конгын Ажалай партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРК-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр П. Нзе түрүүтэй Конгын Арадай Республикын; ПНРБ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн НРБ-гэй дээдэ һуралсалай ба научна шэнжэлэлгэнүүдэй министр А. Монтейро түрүүтэй Бенинэй Арадай Республикын; ДПГ-гэй Политбюрогой гэшүүн, Премьер-Министр Л. Беавоги түрүүтэй Гвинейн Арадай Революционно Республикын; Революционно партиин (ЧЧМ) Генеральна секретарь Р. М. Кавава түрүүтэй Танзаниин Нэгэдэмэл Республикын, ООП-ой гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Я. Арафат түрүүтэй Палестиниие сүлөөлхэ эмхиин; СВАПО-гой Президент С. Нуйома түрүүтэй Баруун-урда Африкын арадай эмхиин (СВАПО), Намибиин; Урда АНК-гэй Генеральна секретарь А. Нзо түрүүтэй Урда Африкын Африкан национальна конгрессэй (АНК); Политбюрогой гэшүүн, АКФМ-гэй ЦК-гай секретарь К. Рамамондзисуа түрүүтэй Мадагаскарай Бэеэ даанхай конгрессэй партиин (АКФМ); партиин Генеральна секретарь К. Альмейда түрүүтэй Чилиин социалис партиин; партиин Центральна гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ М. Исибаси түрүүтэй Японой социалис партиин; Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Президент Р. Чандра; Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Генеральна секретарь И. Закария.

Иимэ делегацинууд байлсаба: Федеральна канцлер Ф. Зиновац түрүүтэй Австриин; Австралиин казначейсвын хэрэгүүдэй министр П. Дж. Китинг; Президентын туһалагша С. М. Салем түрүүтэй Египедэй; вице-президент В. Мартинесон түрүүтэй, Аргентинын; сэрэгэй гол администраторай орлогшо контр-адмирал М. А. Хан түрүүтэй Бангладешэй; Премьер-Министрэй орлогшо Ж. Голь түрүүтэй Бельгиин, гадаадын хэрэгүүдэй министр А. М. Могве түрүүтэй Ботсваны; министр Я. Гонсальвес түрүүтэй Бразилиин; папа Иоанн II Павелай хубиин түлөөлэгшэ Ж. Лежен; Премьер-Министр М. Тэтчер түрүүтэй Великобританиин; вице-президент М. Шахабуддин түрүүтэй Гайанын; федеральна канцлер Г. Коль түрүүтэй ФРГ-гэй; Премьер-Министр А. Папандреу түрүүтэй Грециин; принц Хенрик ба Даниин Премьер-Министр П. Шлютер; Президент К. Банана түрүүтэй Зимбабвиин: Премьер-Министр И. Ганди түрүүтэй Индиин; гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Кусумаатмаджа түрүүтэй Индонезиин; министр А. Абу Ода түрүүтэй Иорданиин; вице-президент Т. М. Мааруф түрүүтэй Ирагай: Президент П. Хиллери түрүүтэй Ирландиин; Премьер-Министр С. Херманнссон түрүүтэй Исландиин; правительствын Түрүүлэгшын орлогшо А. Герра Гонсалес түрүүтэй Испаниин; Президент А. Пертини түрүүтэй Италиин; вице-президент А. Аль-Араши түрүүтэй ЙАР-ай; гадаадын хэрэгүүдэй министр Ф. Т. Мбог түрүүтэй Камерунай; Премьер-Министр П. Э. Трюдо түрүүтэй Канадын; Кениин гадаадын хэрэгүүдэй министр Э. Мвангале; Президент С. Киприану түрүүтэй Кипрэй; Ливанай Президент байһан Ш. Хелу; Ливиин революционно хүтэлбэрилгын гэшүүн А. Б. Юнес; правительствын Түрүүлэгшын орлогшо, Люксембургын гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Флеш; Мавританиин Национальна абаралгын сэрэгэй комитедэй гэшүүн майор Шейх Сид Ахмед Ульд Баба Мина; министр А. Заки түрүүтэй Мальдивска Республикын; Мальтын Президент А. Барбара түрүүтэй Мальдивска Республикын; уг залгамжалһан принц С. Мохаммед түрүүтэй Мароккын; Конгрессэй депутадуудай палатын ехэ комиссиин түрүүлэгшэ У. Луго Хилем түрүүтэй Мексикын; Нидерландуудай гадаадын хэрэгүүдэй министр Х. Ван Ден Брук; Сэрэгэй дээдэ соведэй гэшүүн М. Д. Адаму түрүүтэй Нигерэй; Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй главна командалагшын штабай начальник Т. Идиагбон түрүүтэй Нигериин; Шэнэ Зеландиин министр Дж. Болджер, уг залгамжалһан принц Харальд ба Норвегиин Премьер-Министр К. Виллок; Президент Зия-Уль-Хак түрүүтэй Пакистанай; Португалиин Премьер-Министр М. Соареш; Руандын министр А. Нтагерура; капитан-регентнүүд Р. Ренци, Дж. де Бьяджи түрүүтэй Сан-Маринын, вице-президент Дж. Буш түрүүтэй США-гай, Суданай социалис холбооной центральна хүтэлбэрилгын Нэгэдэхи секретарь Б. Сулейман түрүүтэй Суданай; гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Конте түрүүтэй Сьерра-Леонегэй; гадаадын хэрэгүүдэй министр Б. К. Эс-Себси түрүүтэй Тунисай; Премьер-Министр Т. Озал түрүүтэй Турциин; Премьер-Министр О. Алимади түрүүтэй Угандын; Президент М. Койвисто түрүүтэй Финляндиин; Премьер-Министр П. Моруа түрүүтэй Франциин; гадаадын хэрэгүүдэй департаментын начальник П. Обер түрүүтэй Швейцариин; принц Бертиль ба Швециин Премьер-Министр У. Пальме; Шри Ланкагай гадаадын хэрэгүүдэй министр А. К. Ш. Хамид; Японой гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Абэ.

Ю. В. Андроповой хүдөөлүүлгэдэ хабаадахаяа, Бирмын, Венесуэлын, Габоной, Заирай, Иранай, Коста-Рикын, Кувейтын, Лесотын, Либериин, Малайзиин, Непалай, Перугай, Сейшельскэ ольтирогуудай, Сенегалай, Сомалиин, Тогын, Тринидад болон Тобагогой, Филиппинын, Чадай, Эквадорой, Ямайкын болон бусад оронуудай хуулита түлөөлэгшэд ерээ. Директорнуудай соведэй түрүүлэгшэ, «Оксидентл петролиум корпорейшн» компаниин президент Арманд Хаммер эндэ байлсаба.

Хүгжэлтын болон уласхоорондын экономическа харилсаа холбооной талаар ООН-ой Генеральна директор Ж. Рипер; араб оронуудай лигиин Генеральна секретариин туһалагша А. Омран; ЮНЕСКО-гэй Генеральна секретариин орлогшо Ш. Бакри Москва ерээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь К. У. Черненко шаналал гашуудалай митингые нээбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкодо үгэ үгтэбэ.

Москвагай И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводой түмэршэ дархан-хэбшэн Социалис Ажалай Герой К. Н. Малин үгэ хэлэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Оборонын министр Советскэ Союзай Маршал Д. Ф. Устинов—микрофоной дэргэдэ.

СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин нэгэдэхи секретарь Г. М. Марков үгэ хэлэнэ.

ЮРИЙ ВЛАДИМИРОВИЧ АНДРОПОВ

ГҮНЗЭГЫ ЕХЭ ШАНАЛАЛ ГАШУУДАЛ

…удай гүрэнэй ба партийна хүтэлбэрилэгшэд, …ганууды толгойлогшонор эдэ үдэрнүүдтэ …посольстводонуудта ерэжэ, ленинскэ партиин бо… элитэ ехэ ажал ябуулагша, эб найрамдалай …най түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэгшэ, …Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно …умэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой дурасхаалые ёhолон хүндэлжэ байhанаа …

…ведэй Түрүүлэгшэ Э. Хонеккер, ГДР-эй партиин ба гүрэнэй бусад хүтэлбэрилэгшэд берлиндэхи СССР-эй посольстводо хүрэбэ. Уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша наhа барhанда гүнзэгы шаналал гашуудалаа мэдүүлээд, Э. Хонеккер шаналал гашуудалай дэбтэртэ тэмдэглэл табиба.

ГАВАНА. Ю. В. Андроповой наhа барhан дээрэhээ Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, республикын Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Фидель Кастро гүнзэгы шаналан гашуудалаа мэдүүлhэн байна. Совет посольстводо тэрэ шаналал гашуудалай дэбтэртэ тэмдэглэл хээ.

ХАНОЙ. Ю. В. Андроповой наhа барhан дээрэhээ СРВ-дэхи совет посольстводо шаналал гашуудалай ёhолол болобо. КПВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СРВ-гэй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Чыонг Тинь, КПВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Фам Ван Донг, СРВ-гэй Национальна суглаанай Түрүүлэгшэ Нгуен Хыу Тхо, Вьетнамай Коммунис партиин, гүрэнэй ба правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд энэ ёhолоолдо хабаадаhан байна. КПВ-гэй ЦК-гай, СРВ-гэй Национальна суглаанай, Гүрэнэй Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй үмэнэhөө делегациин гэшүүд Ю. В. Андроповой портредэй дэргэдэ веногуудые табиба.

Хошиминдэ ошоод байhан КПВ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Ле Зуан совет консульстводо хүрэжэ, шаналал гашуудалай дэбтэртэ тэмдэглэл хэhэн байна.

УЛААН-БААТАР. МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд Д. Моломжамц, Б. Алтангэрэл, Д. Гомбожав, Б. Дэжид, Д. Майдар арадай Монголой парти болон правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд МНР-тэхи СССР-эй посольство ерэбэ. Тэдэнэр минута соо дуугай байжа, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой дурасхаалые ёhолон хүндэлээд, шаналал гашуудалай дэбтэртэ гараа табиба.

ПХЕНЬЯН. ТПК-гай ЦК-гай Генеральна секретарь, КНДР-эй президент Ким Ир Сен болон республикын бусад хүтэлбэрилэгшэд КНДР-тэхи СССР-эй посольстводо хүрэжэ, шаналал гашуудалай дэбтэртэ тэмдэглэл хээ. Ю. В. Андропов бүхы ами наhаяа Агуухэ Октябриин туйлалтануудые хамгаалгада, хүгжэлтэ түгэс социализмын общественые нарижуулан hайжаруулгада, империализмда эсэргүү, бүгэдэ ниитын эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ зорюулhан байгаа гэжэ тэрээн дотор тэмдэглэгдэнэ.

КАБУЛ. Агуухэ совет арадтай хамта түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэн гүниг гашуудалда абтажа байна гэжэ НДПА-гай ЦК-гай Генеральна секретарь, ДРА-гай Революционно Соведэй Түрүүлэгшэ Б. Кармаль, ДРА-гай совет посольстводохи шаналал гашуудалай дэбтэртэ бэшэhэн байгаа. Ю. В. Андроповой наhа барахадань, совет хүнүүд болон тэдэнэй ханинар Ленинэй хэрэгые үнэн сэхээр үргэлжэлүүлдэг хүн, ёhотойл коммунист ба интернационалистые алдаба.

ДАМАСК. Ю. В. Андроповой наhа барhан дээрэhээ Сириин президент Хафез Асад, САР-ай премьер-министр Абдель Рауф Касм гэгшэд САР-тахи совет посольстводо хүрэбэ. Тэдэнэр шаналал гашуудалай дэбтэртэ тэмдэглэл хээ. Сириин Компартиин ЦК-гай Генеральна секретарь Х. Багдаш түрүүтэй Сириин коммунистнуудай делегаци посольстводо ерэжэ, шаналал гашуудалаа мэдүүлбэ.

АДЕН. ИСП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, НДРЙ-гэй Верховно Арадай Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, премьер-министр А. Н. Мухаммед НДРИ-дэхи совет посольстводо ерэжэ, шаналал гашуудалай дэбтэртэ тэмдэглэл орхиhон байна. Ю. В. Андроповой сагhаа урид наhа барhан тухай мэдээсэлые демократическа Йеменэй арад гүнзэгы ехэ шаналал гашуудалтайгаар угтаба гээд тэрээн дотор хэлэгдэбэ.

АЛЖИР. АНДР-эй президент, ФНО гэдэг партиин Генеральна секретарь Ш. Бенджедид Алжиртахи совет посольстводо ерэжэ, Ю. В. Андроповой наhа барhантай дашарамдуулан, гүнзэгы шаналал гашуудалаа мэдүүлээ.

ПАРИЖ. Францийн Республикын президент Ф. Миттеран Францидахи совет посольстводо ерэбэ. Ю. В. Андроповой наhа барhан ушарhаа шаналалаа мэдүүлхэ зуураа, гашуудалай дэбтэртэ гараа табиба.

ФКП-гэй Генеральна секретарь Ж. Марше түрүүтэй Францийн Коммунис партиин делегаци посольстводо хүрэжэ, совет коммунистнуудта, бүхы совет арадта гүнзэгы ехэ гашуудалаа мэдүүлhэн байна.

НИКОСИ. Кипрэй Республикын президент С. Киприану Кипртэхи совет посольство хүрэжэ, Ю. В. Андроповой наhа барhан ушартаи дашарамдуулан, шаналал гашуудалай дэбтэртэ гараа табиба.

ВАШИНГТОН. США-гай гүрэнэй секретарь Дж. Шульц США-дахи СССР-эй посольстводо хүрэжэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой наhа барhан дээрэhээ Холбоото Штадуудай правительствын үмэнэhөө шаналал гашуудалаа мэдүүлбэ.

НЬЮ-ЙОРК. ООН-ой Генеральна секретарь Х. Перес де Куэльяр ООН-ой дэргэдэхи СССР-эй саг үргэлжын түлөөлэлгэтэ эмхидэ хүрэжэ, совет арадта ушарhан ехэ гээлтэтэй дашарамдуулан, гүнзэгы ехэ шаналал гашуудалаа мэдүүлhэн байна. Удаань тэрэ гашуудалай дэбтэртэ гараа табиба.

США-гай Компартиин Генеральна секретарь Г. Холл, партиин национальна түрүүлэгшэ Г. Уинстон мүн лэ совет түлөөлэлгэтэ эмхидэ хүрэбэ. Ю. В. Андроповой нэрэ бүхы ами наhаяа эб найрамдалай ба социализмын хэрэгэй илан мандахын түлөө үгэhэн хүнэй нэрэ боложо, түүхэдэ хододоо орохо юм гэжэ тэдэнэр шаналал гашуудалай дэбтэртэ бэшэhэн байна.

МАНАГУА. Ю. В. Андроповой наhа барhан ушарhаа Никарагуагай Национальна сүлөөрэлгын Сандинис фронтын национальна хүтэлбэриин, Национальна hэргэн хүгжэлтын правительствын хүтэлбэрилхы соведэй гэшүүд Никарагуадахи СССР-эй посольстводо хүрэбэ. Эдэ үдэрнүүдтэ никарагуан арад совет хүнүүдэй уйдхар гашуудалые бүрин хубаалдажа байна гэжэ тэдэнэр шаналал гашуудалай дэбтэртэ бэшээ.

БОНН. ФРГ-гэй федеральна канцлерай орлогшо, (гадаадын хэрэгүүдэй министр Г.-Д. Геншер ФРГ-дэхи совет посольстводо ерэжэ, ороной правительствын үмэнэhөө шаналал гашуудалай дэбтэртэ тэмдэглэл хэбэ.

ЛУАНДА. МПЛА—Ажалай партиин түрүүлэгшэ, НРА-гай президент Ж. Э. душ Сантуш түрүүтэй Анголын Арадай Республикын партийно-правительственнэ делегаци Луандадахи совет посольстводо хүрэжэ, Ю. В. Андроповой наhа барhан ушарhаа Анголын арадай үмэнэhөө гүнзэгы ехэ гашуудалаа мэдүүлбэ.

ДЕЛИ. Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр П. В. Нарасимха Рао болон бусад тусхай тушаалтад Индиин ниислэл хотодохи совет посольстводо ерэбэ. Тэдэнэр минута соо дуугай байжа, Ю. В. Андроповой дурасхаалые ёhолоо.

КПИ-гэй Национальна соведэй Генеральна секретарь Ч. Раджешвара Рао, түрүүтэй Индиин Компартиин, Генеральна секретарь Е. М. Ш. Намбудирипад түрүүтэй Индиин Компартиин (М) делегацинууд мүн лэ посольстводо ерэжэ, шаналал гашуудалай дэбтэртэ тэмдэглэл хэhэн байна.

МАПУТУ. ФРЕЛИМО партиин түрүүлэгшэ, Мозамбигай Арадай Республикын президент Самора Машел, ороной бусад хүтэлбэрилэгшэд совет посольстводо ерэжэ, Ю. В. Андроповой наhа барhан дээрэhээ шаналал гашуудалаа мэдүүлбэ.

ТОКИО. Японой премьер-министр Я. Накасонэ Япондохи СССР-эй посольстводо хүрэжэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна Секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой наhа барhан ушараар шаналан гашуудажа байhанаа Японой правительствын ба арадай үмэнэhөө совет арадта, правительствада мэдүүлбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой наhа барhантай дашарамдуулан, Норвегиин, Люксембургын, Швециин, Йеменэй Араб Республикын, Пакистанай, Зимбабвиин Республикын, Замбиин, Перугай, Танзаниин, Шри Ланкагай, Мадагаскарай Демократическа Республикын ба бусад оронуудай гүрэнүүдэй ба правительствануудай толгойлогшонор совет посольствонуудта ерэжэ, гүнзэгы шаналал гашуудалаа мэдүүлhэн байна.

(ТАСС).

ХҮН ТҮРЭЛТЭНЭЙ ДУРАСХААЛДА ХЭТЭДЭЭ МҮНХЭ

Коммунис партиин ба Совет гүрэнэй, уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша Юрий Владимирович Андроповой наhа барhан тухай мэдээсэл түрүү үзэлтэй хүн түрэлтэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ гашуудал гүниг түрүүлбэ. Парти болон арадай нэгэдэлые саашадань бэхижүүлгэ, хүгжэлтэ түгэс социализмын общественые нарижуулан hайжаруулга, арад зоной hуудал байдалые улам болбосон hайн болголго, СССР-эй экономическа ба өөрыгөө хамгаалха хүсые бэхижүүлгэ, ленинскэ эб найрамдалта гадаадын политикые бодото дээрэнь бэелүүлгэ тэрэнэй нэрэтэй таhаршагүй холбоотой байгаа. Уласхоорондын харилсаае hайжаруулгада, буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлалгада, термоядерна дайнай аюулые зайсуулан саралгада совет хүтэлбэрилэгшэ асари ехэ хубитаяа оруулhан байна гэжэ гадаадын оронуудай, гүрэнүүдэй ба правительствануудай толгойлогшонор, партийна, гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшад, олониитын дунда мэдээсэлнүүдые дэлгэрүүлэн тараадаг хэрэгсэлнүүд тэмдэглэнэ. Коммунис партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хандаhан Хандалгые гадаадын оронуудай хэблэл үргэнөөр шэнжэлхэдээ, Коммунис парти болон Совет гүрэн амгалан тайбанаар зэргэ оршон hуулгын гол ёhонуудые баримталдаг, бүхы оронуудтай эбэй ёhоор ажаhуухые СССР-эй хүсэжэ байhые элирхэйлэн харуулдаг юм гэжэ заана.

Ю. В. Андроповой наhа баралга түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэндэ ехэ гээлтэ болоно гэжэ Венгриин «Непсабадшаг» газетэ бэшэнэ. Совет общественые али бүхы талаарнь хүгжөөлгэдэ, коммунис байгуулалтын амжалтануудые туйлалгада нүхэр Андропов айхабтар ехэ габьяатай байгаа. Тэрэ хадаа гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, ёhотойл коммунист болоно гэжэ бүхы хүнүүд тоолоно.

Совет хүнүүдэй hуудал байдалые hайжаруулха, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха гээшэ Ю. В. Андроповой урдаа табиhан гол зорилгонууд болоно гэжэ Чехословакиин «Руде право» газетэ тэмдэглэнэ. Совет хүтэлбэрилэгшын мэдүүлгэнүүд дотор заналта зонхилолгын үгэнүүд хэзээдэшье хэлэгдэдэггүй байгаа, тэрэ эбэй ёhоор үгээ ойлголсохо урялтайгаар хандадаг hэн. Советскэ Союзай иимэ энэрхы hайн политика бүхы дэлхэйн эгээлэй юрын хүнүүдэй бэшэ, харин бусад олон ехэ ехэ гүрэнэй ажал ябуулагшадай хүндэдэ хүртэдэг байна. Нүхэр Ю. В. Андропов тон богонихоншье hаа, түүхэтэ орёо хүндэ үедэ КПСС-ые, Совет гүрэниие толгойлоо. Тиимэhээ Ю. В. Андроповой хүтэлбэри доро КПСС-эй ЦК гадаадын политическэ ажал ябуулгаяа улам бүтэмжэтэй hайн болгоhон байна. Эгээл тиимэhээ тэрэнэй нэрэ хүн түрэлтэнэй дурасхаалда хэтэдээ үлэхэл.

Бүхы совет хүнүүдтэ айхабтар ехэ гашуудал хохидол ушаруулагдаба гэжэ Польшын «Трибуна люду» газетэ тэмдэглэнэ. Парти, Центральна Комитет, тэрэнэй хүтэлбэрилхы түб Ленинэй түгтэ, Агууехэ Октябриин хэрэгтэ хэлбэришэгүй үнэн байна гэжэ совет арад эдэ хүндэ хүшэр үе сагта мэдэрнэ. Парти арадай этигэл найдалые нангинаар сахина, совет хүнүүдэй ажана тэниглэн байдал ба зол жаргал тухай анхарал оролдолгые ажал ябуулгынгаа үндэр дээдын зорилго гэжэ тоолоно. Ю. В. Андроповой ехэ ажал ябуулга совет арадай амжалтатайгаар шиидхэжэ байhан асари ехэ түүхэтэ зорилгонуудта харюусадаг хүтэлбэрилэгшэдые дэбжүүлжэ шададаг партиин hүртэ хүсэтэй байhые элирхэйлэн гэршэлнэ.

Дэлхэйн түрүү үзэлтэй бүхы хүнүүд ехэ шаналал гашуудалтайгаар анхаралаа Москва тээшэ табина гэжэ Болгариин «Работническо дело» бэшэнэ. Эб найрамдалай ба социальна дэбжэлтын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ Ю. В. Андропов наhа бараба. Тэрэнэй мэдүүлгэнүүд, хэлэhэн үгэнүүд совет гадаадын политикын шухалын шухала документнүүд болоно.

Богонихон саг соо Ю. В. Андропов КПСС-эй ЦК-е толгойлhон байгаа гэжэ Югославиин «Политика» газетэ бэшэнэ. Зүгөөр энэ үе соо хэдэ хэдэн шухала зорилгонуудые табиhан, үүсхэлнүүдые гаргаhан байна.

Мүнөө үе сагай политическэ элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, эб найрамдалай ба арадуудай аюулгүй байдалай түлөө залан сэхэ тэмсэлшэ Ю. В. Андроповой наhа барhан тухай гүнзэгы ехэ шаналал гашуудалтайгаар мэдэжэ абабабди гэжэ демократическа залуушуулай бүхэдэлхэйн федерациин президент **В. Масри** Гаванада мэдүүлбэ. Энэ ехэ гээлтээр бүхы совет арадтай хамта гашуудажа байhанаа элирхэйлнэбди. Бүхы хүн түрэлтэнэй жаргалта hайхан ерээдүйе хангахын тула бодомжолдог, ажал ябуулдаг байhан хүнөө дэлхэй алдаба.

Ю. В. Андропов хадаа дэлхэй дээрэ эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангахын түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэдэй нэгэниинь байгаа. Тэрэнэй нэрэ хүн түрэлтэнэй дурасхаалда хэтэдээ үлэхэ юм гэжэ НДПА-гай ЦК-гай Генеральна секретарь, ДРА-гай Революционно Соведэй Түрүүлэгшэ **Б. Кармаль** хэлээ. Совет хүтэлбэрилэгшын наhа барhантай дашарамдуулан, Афганистанай арадай гүнзэгы шаналал гашуудалые элирхэйлэн мэдүүлhэн Ревсоведэй онсо ялалтай сесси дээрэ Б. Кармаль үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлбэ: «Мүнөө эб найрамдал болон хүгжэлтэ дэбжэлтые хангаха талаар хүн түрэлтэнэй этигэл найдал, хүсэл эрмэлзэл Москватай холбоотой байна. США түрүүтэй дай жүрөөдэhэн империализмын харата ябуулгануудта имагтал Советскэ Союз эсэргүүсэн тэмсэнэ.

Замбиин президент **Кеннет Каунда** иигэжэ тэмдэглэбэ: «Советскэ Союзай арадуудтай хамта Замбиин арад гүнзэгы сэдьхэлhээ шаналан гашуудана. Хүтэлбэрилхэ үедөө Ю. В. Андропов тон ехэ юумэ хээ. Тэрэ эб найрамдал хангахын түлөө тэмсээ, бүгэдэ ниитын аюулгүй байдал тогтоохо талаар тодорхой алхамуудые хээ. Эб найрамдалда дуратай бүхы эб найрамдалай аша туhада Ю. В. Андропов шэнгеэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлэг лэ».

Ю. В. Андроповой наhа барhан тухай мэдээсэл бидэнэй зүрхэ сэдьхэлые ехээр доhолгобо гэжэ Перугай президент **Фернандо Белаунде** мэдүүлбэ. Совет хүнүүдэй hуудал байдалые hайжаруулхын, эб найрамдалай хэрэгэй илан мандахын тула тон ехэ юумэ хэhэн гүрэнэй ба партийна элитэ ехэ ажал ябуулагша наhа бараба.

Ю. В. Андроповой дурасхаалые ёhолон хүндэлжэ байhанаа мэдүүлэн, Ланкагай коммунистнууд улаан тугаа нэнгүүлнэ гэжэ **Шри Ланкагай Компартиин ЦК-гай** мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Тэрэнэй нэрэ түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ хэтэдээ мүнхэ байхал.

Ю. В. Андроповой наhа барhан ушарhаа уласхоорондын коммунис хүдэлөөн, эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүд шаналал гашуудалаа мэдүүлжэ байна гэжэ **Индиин Коммунис партиин (марксистска) Политбюрогой** мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

«Москва Ю. В. Андроповой дурасхаалые ёhолжо байна» — гэhэн гаршагтайгаар **«Нью-Йорк таймс»** газетэ корреспондентынгээ репортажые түрүүшынгээ хуудаhанда толилоо. Ю. В. Андроповтой совет хүнүүдэй хахасажа байhан тухай Союзуудай байшангай Колонно зал соохоо дэлгэрэнгы репортажые Америкын **Эн-би-си** гэжэ телекомпани дамжуулба.

«Оксидентл Петролеум» гэжэ компаниин директорнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ президент **А. Хаммер,** сенадта республиканска олонхиие хүтэлбэрилэгшэ **Г. Бейкер,** Англиин **«Обсервер»,** Францийн **«Юманите диманш»,** Финляндиин **«Суоменмаа»,** Австриин **«Винер цайтунг»** газетэнүүд Ю. В. Андроповой наhа барhан тухай мэдээсэлнүүдые толилhон, дамжуулhан, hанамжануудаа хэлэhэн байна.

КПСС-эй ба Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, коммунизмын ба эб найрамдалай хэрэгэй түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ, үнэн сэхэ марксист-ленинец Юрий Владимирович Андропов тухай гэрэлтэ hайхан дурасхаал монгол арадай зүрхэ сэдьхэлдэ хэтэдээ үлэхэ юм гэжэ **МНРП-гэй ЦК-гай, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй болон МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй** тусхай мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай али бүхы харилсаае хүгжөөлгэдэ, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэлые, жагсаалые бэхижүүлгэдэ, эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даhан байдалай түлөө арадай тэмсэлые дэмжэлгэдэ Ю. В. Андропов ехэ хубитаяа оруулhан байна. Мүнөө үедэ, уласхоорондын байдалай айхабтар орёо түгшүүриитэй байхада, эб найрамдалай хэрэгые залан сэхээр сахин хамгаалха, тэсэбэритэй, hэримжэтэй байха, империализмын эзэрхэг түримхэй hанаашалгануудые эрид зайсуулха, оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха хүсые бэхижүүлхэ гээшэ түбхын түрүүшымнай уялга болоно гэжэ КПСС, Совет гүрэн тоолоно.

Хитадай **Синьхуа** агентство Москвада байдаг корреспондентынгээ мэдээсэлые дамжуулба. Тусхайлбал, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Ю. В. Андропов Советскэ Союзай Коммунис партиин, Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша байгаа гэжэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалга дотор хэлэгдэнэ. Тэрэнэй хүтэлбэри доро парти болон арадай хүсэлэл оролдолгонууд экономикые хурдан түргэнөөр хүгжөөлгэдэ, арадай ажахые хүтэлбэрилгые hайжаруулгада, партийна, гүрэнэй ба ажалай журамые бэхижүүлгэдэ, кадрнуудай харюусалгые дээшэлүүлгэдэ, олониитын зохёохы үүсхэл эдэбхи, хүгжөөлгэдэ зорюулагдаhан байгаа... Советскэ Союз бүхы оронуудтай амгалан тайбанаар ажаhуухые хүсэнэ, эб найрамдалай аша туhада үнэн сэхээр, гүтэмжэтэй hайнаар ажаллахаар бэлэн байhан правительствануудтай, эмхинүүдтэй эдэбхитэйгээр харилсахые хүсэнэ гэжэ Хандалга дотор хэлэгдэнэ».

Совет хүтэлбэрилэгшын наhа барhан дээрэhээ франциуз арадай үмэнэhөө СССР-тэ, тэрэнэй арадта гүнзэгы сэдьхэлэй шаналал гашуудалаа мэдүүлнэб гэжэ Францийн президент **Ф. Миттеран** Афинада мэдүүлбэ. Ю. В. Андроповтой хэзээдэшье уулзажа, үзөөгүйшье hаа, тэрэниие хүсэн түгэс, гүнзэгы бодолтой хүн гэжэ оло дахин дуулаа hэм. Ю. В. Андроповой бодомжолhон түсэбүүдээ бэелүүлхэдэнь, хүндэ үбшэнгэй hаад ушаруулhандань халагламаар байна.

Совет хүтэлбэрилэгшэ Ю. В. Андропов гадаадын политикада эб найрамдал үнэн зүрхэнhөө сахин хамгаалдаг байгаа гэжэ Грециин премьер-министр **А. Папандреу** хэлэбэ. Тэрэнэй хүтэлбэри доро орон дотор шухала хубилалтанууд эхилэгдээ. Тиимэhээ тэрэнэй наhа барhан ушар айхабтар ехэ гээлтэ болоно.

Австриин федеральна канцлер **Ф. Зиновац, ФРГ-гэй правительство,** Англиин **«Морнинг стар»,** Финляндиин **«Кансан уутисет»,** Индиин **«Пэтриот», «Жорнал ди Ангола»** газетэнүүд, Америкын **Эн-би-си, Эй-би-си** гэдэг телекомпаниинууд, американ элитэ мэдээжэ политическэ ажал ябуулагша, США-hаа СССР-тэ байhан урдын элшэн сайд **А. Гарриман,** Сириин **САНА** агентство, Венесуэлын Коммунис партиин Генеральна секретарь **Хесус Фариа** КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой наhа барhан тухайда шаналал гашуудалаа мэдүүлбэд.

Уласхоорондын шэнжэлэл

…АН ДАЙНАЙ ГАЛ ДҮЛЭН СОО

…hан зоболонто газар дайнуудай, бомбонуудай тэ… дорьбон доhолжо байдалые эбэй ёhоор гурим… тухай худал хуурмаг …орхёод, президент Рейган …рикан командованида үр…нуудай эрхэ сүлөө олго… ехэ буугаар буудуулhан, …айха юм. «Рейганэй ябуул… американ хамааралсал… үргэдхэхэ арга олгоно», …Йорк таймс» газетэ энээн …сэгүйгөөр мэдүүлбэ. «Ли…сэргэй ябуулгануудые бэе… асуудалые Израильда байлшэн сайд Израилиин пра…дэ тушаалта түлөөлэгшэд…лсэжэ байна гэжэ «Ва… мэдээсэнэ.

…та ябуулгануудые үүдхэ…аилиин эзэрхэг түримхэй…й хододоо дэмжэдэг бай… мэдээжэ. Зүгөөр лива…үү сэрэгэй ябуулгануудта …эгшэдэй хабаадуулагдажа …Дүтын Зүүн зүгэй хэрэгтэ …эралсалгын улам үргэдхэг… тон шэнэ шата болоно. …лай ехэ нөөсэ баялигууд… Советскэ Союзай хилэ ша…ическэ шухала байдалаараа …зүг американ империализ…а хойшо татадаг юм. Энэнь …илхо үедэ американ импе…эрхэг түримхэй ябуулга…эхэ байлгын үшөө нэгэ гэр…болоно.

1982 оной сентябрь hарада «олонациональна хүсэнүүд» гэhэн шалтагаантайгаар США-гай далайн ябаган сэрэгшэдые Ливанда оруулхадань, Ливанай газар дээрэ амгалан тайбан байдал хангаха гээшэ манай зорилго болоно, манай сэрэгшэд тэндэ hара тухай саг соо байлгагдаха, энэ ороной дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй юм гэжэ Рейган бүхы дэлхэйн арад түмэндэ мэдүүлээ hэн. Американ президентын абаhан уялгануудай ямар харюусалгагүй байhыень бүхы дэлхэйн арад түмэн жэл хахадай үнгэрhэн хойно ойлгожо, хаража байна. Американ далайн ябаган сэрэгшэд ливанайхидые үнинэй буудана. США-гай сэрэгэй бүлэг корабльнууд, тэрэ тоодо «Нью-Джерси» гэжэ линкор Ливанай эрье худар татагданхай.

Мүнөө Вашингтон Бейрутда байhан далайн ябаган сэрэгшэдые американ корабльнуудта ерүүлжэ байна. Тэд энэнь, американ номнолшодой харуулхые hэдэhэнэй ёhоор, Ливанhаа гаража ошохын тула хэгдэнэ бэшэ. Юундэ энээниие бэелүүлхэ болоо юм гэхэдэ, Ливанай ниислэл хотые буудахадаа, гэнтэ магад өөhэдынхидөө тудажархижа болохобди гэжэ айна бшуу. Далайн ябаган сэрэгшэдые корабльнуудта абаашалга хадаа национально-сүлөөрэлгын хүсэнүүдтэ эсэргүүгээр США-гай ябуулгануудаа улам үргэдхэхэ хараа бодолтой байhыень гэршэлнэ гэжэ Ливанай Национальна аршалан хамгаалгын фронтын хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн В. Джумблат мэдүүлбэ.

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые эбэй ёhоор, үнэн зүбөөр гуримшуулан шиидхэхые США-гай хэзээдэшье хүсөөгүй байhые hүүлэй үйлэ хэрэгүүд үшөө дахин баталhан байна. Ливанай дотоодын хэрэгүүдтэ буу зэбсэгээр добтолходоо, Вашингтон өөhэдтэнь таарамжатай юумэ бэдэрэн олохо, араб национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха, Советскэ Союзтай араб оронуудай хоорондохи харилсаае таhалха арга олгоhон хараа шэглэл баримталан бэелүүлнэ.

Израилиин булимтархы сэрэгүүдые, эзэмдэлгын «олонациональна хүсэнүүдые» энэ оронhоо гаргаха тухай Ливанай национально-патриотическа хүсэнүүдэй эрилтые СССР шууд сэхээр дэмжэнэ.

БУЛИМТАРАЛГЫН ЯБУУЛГАНУУДАА ҮРГЭДХЭНЭ

Латиин Америкын оронуудай хэрэгүүдтэ Вашингтоной сэрэгэй хамааралсалгые үргэдхэхэ замда Холбоото Штадууд үшөө нэгэ алхам хэбэ. США-гай гүрэнэй секретарь Дж. Шульцын юhэн үдэрөөр Бразили, Венесуэлэ, Сальвадор, Барбадос болон Гренадада ошожо, хэhэн хөөрэлдөөнүүд иимэл зорилготой байгаа. Эдэ хөөрэлдөөнүүд февралиин 9-дэ дүүрэhэн байха юм. «Карибска бассейн болон Түбэй Америкын районие демократизацилха» гээшэ энэ дэншэлгын гол зорилго болоhон байгаа гэжэ Вашингтоной тусхай тушаалтад соносхоо hэн. Бодото дээрээ харгалзалга доро сэрэгэй-политическэ шэнэ хархис бүлэглэл байгуулха гэhэн зорилго Шульц урдаа табиhан байна.

Хэдэн зуугаад американ сэрэгэй албахаагшад, тэрэ тоодо Вьетнамда зэрлиг муухай ябуулгануудаараа «алдаршаhан» олон «ногоон малгайтан» Карибска далайн оршондо, Түбэй Америкэдэ байрлуулагдана. США-гай далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй сэрэгэй корабльнууд Түбэй Америкын эрьенүүдые зубшан хинана. Американ шэнжэтэй хархис засаг захиргаануудта сэрэгэй туhаламжа үзүүлэлгэдэ олон зуугаад миллион доллар гаргашалагдана.

Тиин Шульцын тиишэ ошохын урда тээ Түбэй Америкэ тушаа шэнэ программые Рейганэй соносхоhониинь гайхалтайшье бэшэ. Энэ райондо США-гай эзэрхэг түримхэй булимтархы хараа шэглэлые сагааруулхын тула байгуулагдаhан «Киссинджерэй комисси» гэдэгэй дурадхалнууд тэрэнэй үндэhэ hуурида табигдаhан байгаа. Энэ дурадхалай үндэhөөр 1985—1989 онуудай финансын жэлнүүдтэ американ шэнжэтэй засаг захиргаануудые дэмжэлгэдэ 8 миллиард шахуу доллар hомолхо эрилтэ Сагаан байшан конгрессэй урда табиhан байгаа. Жэшээнь, Сальвадорто ерээд байха үедөө Шульц энэ финансын жэлдэ үшөө 170 миллион долларой сэрэгэй туhаламжа тус ороной зонхилхы засаг захиргаанда нэмэжэ үгэхые найдуулhан байгаа. Никарагуада эсэргүү соносхогдоогүй дай үүдхэхын тула, Гондурасые, Вашингтоной хэрэм болгохын тула тэрэниие сэрэгэй талаар бэхижүүлгэдэ Рейганэй программа дотор онсо анхарал хандуулагдана. Орон дотороо хархис засаг захиргаание тогтооhон Гватемалын диктаторнуудта американ буу зэбсэг ехээр эльгээгдэнэ.

Арадта зүрюу харшэ засаг захиргаануудые мүнгэ зөөреэр дэмжэхэ тухай найдуулхаhаа гадна Барбадос, Доминики, Антигуа, Сент-Люси болон Сент-Винсентhээ бүридэhэн «бүлэглэлые» бэхижүүлхын түлөө Шульц гоё гоёор хөөрэбэ. Гренадада эсэргүү эзэрхэг түримхэй ябуулгаяа далдалхын тула 1983 оной ноябрь hарада США энэ бүлэглэлые эмхидхээ hэн. Мүнөө булимтаран эзэмдэhэн Гренада, Сент-Китс болон Невис гүрэниие тэрээндэ нэгэдүүлхые Вашингтон hанаашална. Удаань США «Аюулгүй байдалаа хамгаалха договор» баталуулха гэhэн элитэ энэ бүлэглэлэй урда табижа өөрынгөө дура хүсэлэнгөөр Карибска далайн оршондохи али бүхы орондо нэбтэрэн орохые США бодомжолно.

Гэбэшье үйлэ хэрэгүүдэй бүхы хүгжэлтын харуулhанай ёhоор, түүхын хүгжэлтые hөөргэнь тэхэрюулхэ талаар шэглүүлэгдэhэн али бүхы империалис түсэбүүд буруу hүргэгдэнэ.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ТАСС ХИЛЫН СААНАhАА

Э. ХОНЕККЕРОЙ ХЭЛЭhЭН ҮГЭ

БЕРЛИН. СЕПГ-гэй ба КПСС-эй дайшалхы харилсаа холбоон, ГДР-эй ба СССР-эй хани барисаан манай бүхы туйлалтануудай, манай ерээдүйн түсэбүүдэй үндэhэ hуури болоно гэжэ СЕПГ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Э. Хонеккер мэдүүлбэ. СЕПГ-гэй Берлиндэхи окружной эмхиин конференци дээрэ тэрэ үгэ хэлэhэн байна.

Манай аха дүүгэй харилсаа холбооной бата бэхи байлга эдэ үдэрнүүдтэ илангаяа үргэнөөр мэдэрэгдэбэ. Манай парти, манай арад Совет ороной коммунистнуудтай, бүхы ажалшадтай хамта КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой наhа барhан ушарhаа шаналал гашуудалаа мэдүүлжэ байна. Манай арадуудай хани барисаае, социалис хани нэгэдэлдэ бүхы оронуудай аша туhые Ю. В. Андропов хүндэлдэг байгаа.

Сальвадорой хархис сэрэгшэдтэ Вашингтон сэрэгэй, мүнгэн hангай ба бусад туhаламжа үзүүлнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сан-Сальвадорой оршондо баригдаhан басагые мүшхэхээ абаашажа ябана.
ТАСС-ай фотохроника.

Дүлэтэ жэлнүүдэй баатарнууд

ЖЭШЭЭ АБАМААР НАМТАР

Һүүлэй үедэ Яруунын районой Нарһатын дунда һургуулиин һурагшад Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда эрэлхэг зоригтойгоор хабаадаһан Ринчин Доржиевич Доржиевай дайшалхы намтар тухай нилээн баян материалнуудые суглуулжа эхилэнхэй. Ушарынь гэхэдэ, энэмнай дайнай урда Нарһатын дунда һургуулиие эрхим һайнаар дүүргэһэн юм. Тэрэнэй эдир наһандаа ажалша бэрхэ, һүбэлгэн ухаатай, эрэлхэг зоригтой, урагшаа һанаатай байһыень тосхоной үбгэд, хүгшэд һайн мэдэдэг. Бага класста һуража байхадаа, тэрэнэй дүрбэн мөөртэй, кабинатай бишыхан тэргэ дархалаад, досоонь һуужа, хүлөөрөө педальнуудыень эрьюулжэ гүйлгэдэгыень наһатайшуул мүнөөшье мартадаггүй хэбэртэй. Һургуулида һайн һураһанайнгаа түлөө Ринчинэй булгайр сабхяар шагнуулһан тухайньшье нютагаархиниинь хэлсэһээр.

Гэбэшье Ринчин саашаа һураха эрмэлзэлээ бэелүүлхэ заягүй байшоо.

...Р. Д. Доржиев 1939 онһоо хойшо 107-дохи ябаган сэрэгэй дивизидэ алба хэжэ байтараа, дайнай эхилхэдэ, Баруун фронт эльгээгдээ бэлэй.

Тэндэ ошомсоороо, зенитнэ-пулеметно взводой командир болгогдожо, Москва, Ельня, Дрогобуж, Вязьма, Калуга хотонууд шадар болоһон шанга тулалдаануудта тусгаар шалгараа һэн.

1941 оной июль һарын аяма халуун үдэр гэнтэ фашис бомбардировщигуудай добтолходонь, Доржиевай даадаг взводой артиллерийскэ расчедой наводчигынь тээлмэрдэшэбэ. Тиихэдэнь, Ринчин ниилуулжэ тодхоһон дүрбэн пулемедуудаар өөрөө нэгэ доро буудажа, дайсанай хоёр самоледуудые унагааһан юм.

Мүн тэрэ стрелково полкынгоо гэдэргээ сухариха үедэнь фашистнуудые зогсоохо гэһэн шиидхэбэри абажа, автомашина дээрэ тодхоогдонхой зенитнэ пулемедуудаар забда залигүй дайсадые буудаа һэн. Тиигэжэ сэрэгшэдые ехээр гарзалуулангүйгөөр, хамгаалгын шэнэ лини эзэлхэ арга боломжотой болгоо бэлэй. Тэрэнэй иимэ үүсхэлыень бусад расчедууд халан абаа һэн.

1941 оной октябрьда полкынгоо хүндэ тулалдаануудай һүүлээр Калугаһаа сухариха-дань, командованиингаа даабаряар бензин болон тракторнуудые бэдэржэ олоод, шабарта һууһан сэрэгэйнгээ техникые абарха хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргээ.

Иимэ хэсүү үе сагта Доржиев Вязьма шадар дивизиингээ хүреэлэлтэһээ гараха ушартань баһал түрүүшүүлэй зэргэдэ эрэлхэг зоригтойгоор дайлалдаһан байгаа. Тиихэдэ тэрэ дивизиингээ улаан туг хүреэлэлтэһээ гаргаха гэһэн харюусалгата даабари дүүргэлсээ һэн.

Удангүй Р. Доржиев хүтэлбэрилхы болон эмхидхэхы дүй дүршэлтэй, бэлиг шадабаритай, олон тоото дайшалхы габьяануудтай байһандаа, батальоной командир болгогдоо бэлэй.

Тиин 1942 оной сентябриин нэгэндэ Уполозово гэһэн тосхоной хажууда стратегическэ шухала удха шанартай үндэрые дайсадһаа богонихон болзор соо заабол буляажа абаха даабари Доржиевай ударидадаг ябаган сэрэгэй батальондо үгтөө.

Артиллерийскэ бэлэдхэлэй һүүлээр Р. Доржиев «Ура!», «Эхэ оронойнгоо түлөө!» гэжэ хашхараад, батальоноо дахуулан атакада ороо һэн. Манай сэрэгшэд шуһата шэрүүн тэмсэлэй һүүлээр тэрэ үндэрые эзэлжэ шадаа бэлэй.

Зүгөөр энэ тулалдаанда хүндөөр шархатаһанайнгаа һүүлдэ, 1942 оной сентябриин нэгэндэ Ринчин Доржиевич Доржиев арад зонойнгоо эрхэ сүлөөгэй түлөө баатар габьяа харуулжа, ами наһаяа үгөө бшуу.

Эхэ оромнай баатар хүбүүнэйнгээ алдарта габьяануудые үндэрөөр сэгнэжэ, Дайшалхы Улаан Тугай хоёр ба Улаан Одоной орденуудаар шагнаһан байна.

Тэрэ дайнай оройдоол нэгэ жэлэй туршада гүрэн түрынгөө дайшалхы гурбан орденоор шагнагдажа, комбат, ахалагша лейтенант гэһэн нэрэ зэргэтэй боложо үрдеэ бшуу.

Мүнөө нютагайнгаа хүбүүнэй нэрые мүнхэлжэ, Нарһатын дунда һургуулиин пионерскэ нэгэ отрядай тэрэнэй нэрые зүүдэг болоһыень һайшаамаар.

Саашаган хэлэхэдэ, Р. Доржиевай нэрээр урган һалбаржа байһан Нарһата тосхоной олон гудамжануудай нэгые нэрлэбэл таатай һэн гээд һанагдана.

Гэхэтэй хамта 1966 оной «Физкультура ба спорт» журналай 12-дохи номерто Советскэ Союзай Маршал, Советскэ Союзай хоёр удаа Герой И. С. Коневой урид хэлэлгэтэйгээр «Геройнуудай халаан» гэһэн гаршагтай С. Петровой статьягай толилогдоходо, тэндэнь Р. Доржиевай дурам бариад байһан фото-зурагай хэблэгдэһыень, дээрэнь «Москвагай тэнгэри ПВО-гой хүсэнүүдээр найдамтайгаар хамгаалагданхай. Р. Доржиевай расчет фашис гурбан самоледуудые буудажа унагаагаа» гэжэ бэшэгдэһыень онсолон тэмдэглэмээр.

Тиихэдэ Р. Доржиевай дайшалхы нүхэд Киев хотодо ажаһуудаг полковник Михаил Лаврентьевич Тропин, Нарһата тосхондо байдаг Михаил Петрович Белоусов болон бусад тэрээн тухай статьянуудые газетэнүүдтэ гаргаһан байна.

Ш. ЦЫДЕНЖАПОВ,
хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат.

ҺАЙХАН ҮҮСХЭЛ ДЭМЖ...

Мухар-Шэбэрэй районой эд хэрэглэгшэдэй союзай бэлэдхэлэй конторын коллектив үнгэрэгшэ жэлэй IV кварталай дүнгөөр республика соогоо түрүү һуури эзэлжэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугаар, 300 түхэриг мүнгэн шангаар шагнагдаһан юм.

Һаяхан түрүү коллективэй хамтын суглаан дээрэ үндэр шан барюулагдаба. Эндэ потребкооперацинн ветеран К. А. Санжинова үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлбэ:

— Манай бэлэдхэлэй конторын коллектив үнгэрэгшэ, мүн урдашье жэлнүүдтэ республика дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, хэдэн удаа дамжуулгын Улаан тугта, мүнгэн шанда хүртэһэн байна. Мүнөө дэлхэй дээрэ түгшүүрилтэй, аюул ехэтэй сагай тохёолдоод байхада, совет оронойнгоо Эб найрамдалта программые бэелүүлгэдэ сэбэр һанал бодолтой хүн бүхэн хабаадаха ёһотой. Тиигээд энэ абаһан мүнгэн шангаа Эб найрамдалай жасада эльгээе гэжэ дурадханаб.

ОЛОНДО Х...

Республикымнай томо томо эмхинүүдэй нэгэн болохо Улаан-Үдын Октябрьска районой госстрахай инспекцидэ К. П. Лошкарева хорёод жэлэй туршада ажаллажа байнхай. Үнгэрһэн жэлэй туршада энэ коллектив һайн амжалтануудые туйлажа, социалис мүрысөөнэй дүнгөөр түрүү һууринда гараһан юм. Энэ амжалтада Клавдия Павловнагай ехэхэн хубита бии.

Госстрахай хүдэлмэрилэгшэдые ямаршье һургуулида, ямаршье курсануудта бэлэдхэдэггүйнь мэдээжэ. Зарим хүнүүдтэ энэ ажал ямаршье орёо нюусагүй, хүнгэн мэтээр һанагдадаг. Дунда һургуулиин мэргэжэлтэйл һаа, ажаллахаар гээд бодомжолхо хүнүүдшье байха. Зүгөөр госстрахай ажал хүдэлмэритэй танил хүнүүд тад ондоогоор бодомжолжо, эндэ ажалладаг хүнүүдэй эсэшэ сусашагүй хүдэлмэринэнь, мэргэжэлыень үндэрөөр сэгнэхэл. Энэ хүдэлмэридэ нэн түрүүн хэн хэрэгтэйб гэхэдэ, хүнүүдээр үгэеэ ойлголсожо шадаха шухала. Энэ талаар Клавдия Павловна жэшээ харуулдаг. Өөрынгөө ажал хэрэгые эрхимээр мэдэдэг пээрэһээ, олоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг. Тиимэл хадань

ӨӨҺЭДӨӨ УРИЛДААШАД БОЛОЖО НААДАНА

ШЭНЭ КИНО

СССР-эй арадай артист Алексей Баталовай хабаадалгатай фильмүүдые кинодо дуратайшуул хододоо һонирхон харадаг. Республикымнай киноэкрануудта энэ удаа тэрэнэй хабаадалгатай «Скорость» гэжэ фильм харуулагдажа байна.

Дабһатай уһанайнгаа хатахада, мрамор шэнги хатуу болошодог Баскунчак далай дээрэ автомашинаар урилдаа үнгэргэһэн ушар харагшадта һонирхолтой байха зэргэтэй. Харьковай автодорожно институдай студентнэрэй (студентнэр өөһэдөө урилдаашад боложо наадана) хэһэн «Хади-9» гэжэ автомобиль кинодо «Игла-1»-нэй «ролиие» гүйсэдхэнэ.

Часай 160 километр түргэнөөр гүйлгэжэ байһан урилдагшадые оножо буулгаха гээшэнь оператор Сергей Астаховта тиимэшье бэлэн бэшэ байгаа.

«Скорость» гэжэ фильмын хүгжэм дууе «Машина времени» гэжэ ансамбль наадана.

Тус фильмын сценариие Мария Зверева зохёогоо юм. Тиихэдэнь залуу режиссер Дмитрий Светозаров найруулан табяа.

Эндэ Алексей Баталовһаа гадна артистнууд Дмитрий Харатьян, Мерле Тальвик, Всеволод Шиловский, Ангелина Степанова, Баадур Цуладзе гэгшэд хабаадаһан байна.

Фильм «Ленфильм» студида буулгагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. Баталов (зүүн гарһаа).

Кинопрокадай республиканска конторо.

ХОДОДОО БАЙГААЛИИН ОРШОНДО

(СССР-эй ВДНХ-гай ЭКСПОНАДУУД ҺУУРИН ТОСХОНУУДАЙ ХУБИЛАЛТА ТУХАИ ХӨӨРЭНЭ)

Мал, шубуудые бариха буусатай нэгэ-хоёр дабхар гэрнүүдые хүдөөдэ ажаһуугшадай шэлэдэг болоһон ушар барилгашадые бэелүүлжэ байһан программаяа шэнээр хаража үзэхыень баадхана. Мүнөө хүдөөдэ городой түхэлэй 4—5 дабхар гэрнүүдые барилга ехээр һайшаагданагүй. Гэбэшье городой байрануудтал адли эрхэ байдалтай болохые хүдөөгэйхид хүсэнэ. СССР-эй ВДНХ-гай барилгын павильонуудай экспонадууд, тэндэ ородог олон тоото харагшадай һонирхолые хүдөөгэй гэртэхи газ оруулагдаһан уужам кухни, халуун хүйтэн уһан, хүдэлмэриин хубсаһа, зэмсэг, эдеэнэй зүйл хадагалха тусхай байра татана гэжэ элирхэйлнэ.

Үшөө 1975 ондо хүдөө нютагуудта ашаглалгада оруулагдадаг байрануудай 27 процентнь гүрэнэй хүсөөр болбосон түхэлтэй болгогдоһон гэрнүүд байгаа, харин 1980 ондо тэдэнэй хубинь 33 процент болоо юм. Энэнь үшөө ехэ бэшэ ааб даа, тиигэбэшье хүдөөдэ гэр барилгада зүб шэглэлэй абтаһые гэршэлнэ ха юм.

Барилгашад хүдөөгэй байрануудай мянга гаран типовой проектнүүдые зохеогоо юм. Өөрын гэр барягшадта модоор, бэлэн блогуудаар, панельнүүдээр бүтээгдэхэ 300-аад янзын буусын гэрнүүдэй проект дурадхагдана. Түрүүшээр энэ үсөөн бэшэ шэнги үзэгдэхэ юм. Харин оронойнгоо карта хаража үзэхэдэмнай, ородой тэгшэ газар, Кавказай хадын бөөри, Дунда Азиин шатама элһэн, Хойто зүгэй шэрүүн хүйтэн дайда, ой модотой газарнууд, тала дайда харагдахал. Алишье дайдые абажа үзэхэдэ, өөрын байгаалиин уларилтай, арад зониинь өөрын дадал, заншалтай, ажабайдалай тогтоһон байгуулгатай байха юм. Тиимэһээ гэр байра барилгада нэгэл хэмжүүрээр хандахагүйш, проект зохёон табигшад хүдөөгэй ажалшадые дүүрэнээр хангахын түлөө үшөөл ехэ юумэ хэхэ болоно. Гэбэшье тэдэнэй дурадхаһан проектнүүдэй олонхинь ашаглагдаһан байна. Энэ выставкын павильонуудта харуулагдаһан Россин Хара бэшэ хүрьһэтэ газарнуудай һуурин тосхонуудай шэнжэ түхэлэй хубилалта энэниие гэршэлнэ. Эндэ болоһон хубилалтын онсо талань гэхэдэ, барилга комплексноор, хямдаар, индустриальна аргаар бэелүүлэгдэдэг болонхой. Тиин, Камска хүдөөгэй барилгын комбинат хүсэд бэлэн гэрнүүдые гаргадаг болоо. Жэлдээ эндэ 200 хоёр байратай гэрнүүдые бүтээдэг юм. Эдэниие амяарнь абаашажа табинагүй, харин энэ предприяти хэдэн арбаад гэрнүүдһээ бүридэһэн тосхон бодхоодог. Тэндэнь бүхы газаадахи барилганууд, инженерно ба болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэринүүд хэгдэдэг юм. Иимэ арга хэрэглэхэдэ тон һайн. Юуб гэхэдэ, барилгашадай ажалай бүтээсэ дээшэлнэ, барилга хабсаралгын гаргашанууд бага болоо. Шэнэ гэрнүүдтэ олоороо зөөжэ ерэгшэдэй баяр баясхаланые яажа орхижо болохоб.

Гэр бүхэн үнэ сэнгээр хямда байха ёһотой. Гэбэшье заримдаа тон үнэтэйгөөр баригдаһан гэрнүүд, үшөөл ушардаг. Гэрнүүд нютагай эрхэ байдалда таарангги, архитектурын талаар ехэ таатай зохид байха болоно. Тиимэ һуурин тосхоной нэгэн гэхэдэ Москва шадархи Софьино тосхон байха. Эндэ гансашье гэр соонь тааруу зохид, газаагаа огородтой бэшэ, харин энэ тосхон нэгэ ансамбль болон нэмжыжэ, үргэн үйлсэнүүдтэй, олон газонууд болон талмайнуудтай, шэнэ гоё гэрнүүдтэй һуурин болоно.

Өөрынгөө гоё сэбэрээр, буусынгаа онсо шэнжээр Красноярска хизаарай Ильичёво, Грузиин Рухи тосхонууд мүн лэ дутахагүй юм. Эдэниие бэшэ ямаршье һуурин тосхонтой һэлгэжэ нэрлэхэгүйш. Ильичево тосхон заводой бүтээһэн конструкци хэрэглэн баригдаһан байна. Тэрэниие барилгашад нютагай үнэгүй өөрын шэнжэ түхэлтэй барилгын материалнуудаар шэмэглэжэ, тэдэнь модо, түмэр бетонтой суттаа хэрэглэгдэхэдээ, гэрнүүдэй газаада талые верандануудые гоёожо шадана.

Хүдөөгэй барилгашад ажалай нөөсэнүүдые дүүрэн хэрэглэхые оролдоно д. СССР-эй хүдөөгэй барилгын министерствын предприятинууд дээрэ бэлэн блогуудые суглуулан гэр барилгын хэмжээн 50 процентдэ хүргэгдэнхэй. Тиимэһээ гэр байрын дүрбэлжэн метрэй үнэ сэн хямдарнхай. Заводто бэлэн болгогдоһон нэгэ дабхар гэрнүүд Архүүгэй областиин Норы тосхондо бодхоогдоо. Барилгашад хамтын подрядай гуримаар хүдэлдэг юм. Тиимэһээ гэр бүхэнэй үнэ сэн хоёр мянган түхэригөөр хямдараа, Днепропетровско, Ферганска, Минскэ областьнуудта, Эстонидо, Грузида, Литвада болон бэшэшье ороной регионуудаар хүдөөгэй барилгада эзэн һэсор хандаха дүй дүршэлтэй болонхой. Иимэ һэо интернациональна удха шанартай. Юуб гэхэдэ, түрүү дүй дүршэлөөр гансашье һонирхогдоно бэшэ, харин тэрэниие саашадань халан абалсана. Россин Хара бэшэ хүрьһэтэ газарнуудай областьнуудай һуурин тосхонуудые шэнэдхэн барилгада Киргизэй, Узбекистанай, Белоруссиин, Молдавиин, Грузиин, Литвагай, Армениин барилгашад хабаадана. Псковско, Новгородско, Смоленскэ, Вологодско болон бэшэ областьнуудта тэдэнэй шеф һоноой барилгын поезднууд эмхидхэгдэнхэй. Ярославска областьдо мүнөөнэй эрилтээр баригдаһан «Киргизстан» гэжэ совхозой түб һуурин бии болонхой. Эндэ һургуули, Соёлой ордон, больница болон бэшэ барилга хэгдэнхэй юм.

Олоной үмэнэдэ табигдаһан выставкын экспонадууд мүнөөнэй хүдөөгэй һуурин тосхон комплексноор баригдана гэжэ гэршэлнэ, нэгэ ансамбль болгожо бодхоогдоһон болбосон түхэлтэй гэрнүүд эндэ ажаһуугшадые баярлуулна, тэдэниие нютагайнгаа газар дайдатай бүхөөр холбоно.

(ТАСС).

ОЛИМПИАДА—84

ХОЕРДОХИ ҺУУРИ ЭЗЭЛБЭ

Февралиин 12-ой амаралтын үдэр «Зетра» гэжэ елүүр дээрэ Свердловскын 19-тэй конькишан Игорь Малков табан километрые 7 минута 12,30 секунда соо гаталжа, олимпийскэ мүнгэн медаляар шагнагдаба. Тэрэ илалта туйлаһан швед Свен-Томас Густафсонһоо оройдоол 0,02 секундаар гартаһан байгаа. ГДР-эй суглуулагдамал командын гэшүүн Рене Шефиш бронзо медаляар шагнагдаа.

ТҮРҮҮШЫНХЕЭ МЕДАЛЬДА ХҮРТЭБЭГҮЙ

И. Малковай туйлаһан амжалтые манай санаша басагад дэмжэжэ шадабагүй. Табан километрэй урилдаанда Финляндиин санашан Марья-Лииса Хямялайнен 17 минута 04,0 секунда саг харуулжа, түрүү һуури эзэлбэ. Дэлхэйн гурба дахин чемпионка Берит Аунли (Норвеги) 10,1 секундаар гартажа, хоёрдохи һууринда гараа. ЧССР-эй түлөөлэгшэ Квета Ериова гурбадахи шанда хүртэһэн байха юм. Тиигэжэ Үбэлэй Олимпиаданууд а хабаадажа эхилһэнһээ хойшо үнгэрһэн бүхы түүхэдэ манай санаша басагад түрүүшынхеэ шагналгүйгөөр үлэхэһөө гадна, эрхим арбанайшье тоодо орожо шадабагүй. Раиса Сметанина 17 минута 52,0 секунда саг харуулжа, 11-дэхи һууринда гараа.

Финляндиин спортсменка Марья-Лииса Хямялайнен һайн һорилго бэлэдхэлтэй байһанаа харуулба. Энэнь тэрэнэй эндэ туйлаһан хоёрдохи амжалта болоно.

Чехословакиин суглуулагдамал командын тренернүүдэй нэгэн Зденек Циллерэй һанамжын ёһоор, совет залуу санашад дэлхэйн эрхим бэрхэ спортсменкэнүүдтэй үшөөл туладаха аргагүй байна. Харин командын эрхим бэрхэ санашан Раиса Сметанина хүндэ хүшэр арбан километрэй зайда урилдаһанай һүүлээр ехэл эсэшэнхэй байгаа.

4×5 километрэй эстафетэдэ, 20 километрэй урилдаанда һайн үрэ дүнгүүдые туйлаха бэшэ аа гү, гэжэ найдаха дуран хүрэнэ.

«ДҮРБЭН ТРАМПЛИНАЙ МҮРЫСӨӨНДЭ» ИЛАГША

«Дүрбэн трамплинай мүрысөөндэ» илагша — ГДР-эй 19 наһатай Йенс Вайсфлог 70 метрэй трамплинһаа һүрэхэдөө, Үбэлэй Олимпиадын алтан медальда хүртэбэ. Тэрэ 215,2 очко абаа. Олимпиин чемпион 90 болон 87 метртэ һүрэһэн байгаа. Финн Матти Нюкянен — хоёрдохи, тус командын гэшүүн Яри Пуйкконен гурбадахи һуури эзэлбэ.

ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГ ХЭРЭГТЭЙ

Шаргашадай мүрысөөндэ ГДР-эй спортсмен басагад Штеффи Мартин, Беттина Шмидт, Уте Вайс гэгшэд түрүүшын гурбан һуури эзэлбэ. Энэнь ГДР-тэ спортын тус зүйлэй үргэнөөр хүгжөөгдэжэ байһые элирхэйлэн харуулна.

Эрэшүүлэй дундаһаа Италиин спортсмен Пауль Хильдгартнер илажа, Олимпиин наадануудай чемпион болобо. Манай ороной суглуулагдамал командын гэшүүд —москвич Сергей Данилин, Братскһаа Валерий Дудин гэгшэд эдэбхитэй һайнаар мүрысэжэ зоригтойгоор харгы дээрэ гараһан байна. Тэдэнэр Михель Вальтерые (ГДР) ахижа, Олимпиадын мүнгэн ба бронзо медальнуудаар шагнагдаба. Валерий Дудинай бронзо медаль хадаа залуу спортсменэй түрүүшын ехэ амжалта болоно. Ленинградец Юрий Харченко долоодохи һуури эзэлбэ.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Ригын шаргашад — Ингрида Амантова, 1980 оной олимпийскэ чемпионка Вера Зозуля гэгшэд тус тустаа дүрбэдэхи, табадахи һууринуудые эзэлбэ. Братскһаа Наталья Лисица арбадахи һууринда гараһан байна.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ДУНДА ХУБИЛАЛТАГҮЙ

Фигуристнууд - хатаршадай мүрысөөнэй программын хоёрдохи зүйл түрүүшүүлэй дунда хубилалта оруулоогүй. Англиин фигуристнууд Джейн Торвилл, Кристофер Дин гэгшэд гоё һайханаар хатарна. Дэлхэйн чемпионууд түрүү һуури эзэлжэ ябана. Наталья Бестемьянова, Андрей Букин (СССР) гэгшэд хоёрдохи, Джуди Бламберг болон Майкл Зайберт (США) — гурбадахи, Марина Климова болон Сергей Пономаренко дүрбэдэхи һууринуудые эзэлнэ.

Дэлхэйн эрхим бэрхэ хатаршад тааруу зохид хүгжэм доро гоё һайханаар хатардаг, уян нугархай байһанаа харуулна. Англиин, СССР-эй, США-гай, Канадын, ФРГ-гэй спортсменүүдэй мэргэжэл шадабари судьянарай, тренернүүдэй үндэр сэгнэлтэдэ хүртэнэ.

Торвилл болон Дин элементнүүдэй нэгые гүйсэдхэхэдөө, багахан алдуу гаргаа. Басаганиинь гараараа мүльһэ шударжархиһан байгаа. Тиигээшье һаань, судьянар «заншалай ёһоор эрхим һайн сэгнэлтэнүүдые табиба: дүрбэн хүн— 6,0, бэшэниинь 5,9 балл табиһан байна.

ГУРБА ДАХИН ЧЕМПИОНКА

ГДР-эй Дрезден хотын 22-той студентка Карин Энке Сараево хотодо үнгэргэгдэжэ байһан Сагаан Олимпиадада хоёрдохи алтан медальда хүртэбэ. Энэ удаада тэрэ 1000 метртэ конькигаар урилдалгаар илалта туйлаһан байха юм.

12 эрхим бэрхэ конькишадай мүрысөөнэй һүүлээр елүүрэй мүльһэ сэбэрлэбэ. Удаань бусад спортсмен басагад урилдаанай харгы дээрэ гараһан байгаа. Эгээл энэ үедэ ГДР-эй аяншалагшад болон журналистнууд трибунада гаража һууһан Энке гэгшые анхаралһаа табибагүй. Тэдэнэр интервью абана, дэбтэрнүүдтээ гарыень табюулна. Энэншье ойлгосотой һэн. Ушарынь юуб гэхэдэ, тэрэ ГДР-эй үбэлэй зүйлөөр мүрысэдэг спортсменүүдэй дундаһаа түрүүлэн гурба дахин олимпийскэ чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ бшуу. 1980 ондо болоһон үбэлэй Олимпиадада тэрэ 500 метртэ алтан медаляар шагнагдаһан байгаа.

— Мүнөөдэр илаха гээшэ айхабтар хүндэ хүшэр байба, — гэжэ элитэ ехэ спортсменка, үндэр сэбэр бэетэй басаган журналистнуудта хэлэбэ. — Урда урдын наадануудта орходоо мүнөө илангаяа орёо шанга тэмсэл болоно. Мүнөөдэр урилдаанай харгы дээрэ гараһан табан басагадай хэнииньшье амжалта туйлаха аргатай байгаа.

ГДР-эй үшөө нэгэ спортсменка Андреа Шене 1 минута 22,83 секунда саг харуулжа, хоёрдохи һууринда гараа. Тэрэ Энкедэ 1,22 секундаар гартаһан байха юм. Москвичка Наталья Петрусева бронзо медаляар шагнагдаа. Дүрбэн жэлэй урда тээ тэрэ энэ зайда илажа гараа һэн. Киевэй конькишан Валентина

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Юрий Владимирович Андроповые хүдөөлүүлгэ» — Улаан талмай дээрэ болоһон шаналал гашуудалай митинг (эхин). Нүхэр К. У. Черненкын хэлэһэн үгэ.

Хоёрдохи хуудаһанда: А. А. Громыкын хэлэһэн үгэ. К. Н. Малинай хэлэһэн үгэ. Д. Ф. Устиновай хэлэһэн үгэ. Г. М. Марковай хэлэһэн үгэ. Н. Н. Сенькинэй хэлэһэн үгэ. «Юрий Владимирович Андроповые хүдөөлүүлгэ» — Улаан талмай дээрэ болоһон шаналал гашуудалай митинг (үргэлжэлэлынь)

Гурбадахи хуудаһанда: «Эдеэ хоолой программа: бэелүүлгын гол шэглэлнүүд». «Буряадай эрдэмтэд юу шэнжэлнэб?» — Э. Климашевскийн статья. ТАСС-ай корреспондентнүүдэй хилын саанаһаа эльгээһэн материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Һунгалтаһаа һунгалта хүрэтэр». «Шэнэ микрорайондо» — С. Бутыринагай статья. Спортын шэнэ һонинууд. «Правда Бурятии» газетын тайлбари. Мэдээсэлнүүд, соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.45—. Үглөөнэй гимнастика. 10.00— «Олимпиадын дневник». 10.15— «Шадамар гарнууд». 10.45— В. Прокушева урод дуунуудые гүйсэдхэхэ. 11.15— «Близнецы» — кинокомеди. 12.35 —Шэнэ һонин. 15.15 —Шэнэ һонин. 15.35— Баримтата фильм. 16.00— Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта Санаар урилдалга. Эхэнэрнүүд. Конькигаар урилдалга 3000 метр. Эхэнэрнүүд.

Улаан Үдэ. 18.30— «Байгал» —нютагуудай һонин 18.40 — «Арадай хиналтын экран». 19.10—«Байгал» — мэдээсэлэй программа. 19.30—Киноочерк.

Москва. 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.05 —Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта Фигурна һолжоролго. Спортивна хатар. 22.00 —«Время». 22.40— «Олимпиадын дневник». 22.55— Ф. И. Шаляпинай ажабайдал ба зохёохы ажал ябуулга тухай. телефильм. 23.45— «Мүнөөдэр түби —дэлхэй дээрэ». 24.00— Үбэлэй Олимпиин XIV наадануудта СССР-эй ба Швециин суглуулагдамал командануудай. Хоккей.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва 8.55— Дамжуулгын программа 9.00— Үглөөнэй гимнастика. 9.15— Баримтата фильм. 9.35, 10.35— Географи. 7-дохи класс. 10.05, 13.40— Немец хэлэн. 11.05— ПТУ-гай һурагшадта. Физикэ. 11.35— 12.40— Түүхэ. 9-дэхи класс. 12.05— «Гэр бүлэ

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам редактора — 2-68-08 зам редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-34-05, пропаганды — 2-56-23 промышленности и строительст-ва — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-36, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-61, 2-57-63 информации — 2-60-91, переводов — 2-54-93, [illegible] —2-67-81., корректорская — 2-33-61 выпускающие — 2-35-95 отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография ... ственного комитета Бурятской ... делам издательств, полиграфи... ной торговли г. Улан-Удэ, ул. ... Н-03340, Заказ № 39, Инде...